

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ชนิษฐา ทาแฝง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

มกราคม 2565

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขนิษฐา ทาแฝง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

มกราคม 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Management Guidelines for Sexuality Education in Educational
Opportunity Expansion Schools under Phitsanulok Primary
Educational Service Area Office 3

Khanittha Thafaeng

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education Program (Educational Administration)
faculty of Education Uttaradit Rajabhat University

January 2022

Copyright of Uttaradit Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ของ

ชนิษฐา ทาแฝง

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.สมิตรา โรจนินิติ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวณี สัตยาภรณ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	แนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
ผู้วิจัย	ชนิษฐา ทาแฝง
ปริญญา	หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร.สมิตรา โรจนนิตติ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ และแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 1,043 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยมี 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 100 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาและกรรมการสถานศึกษา จำนวน 14 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการศึกษาพิเศษในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนขยายโอกาส มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย พัฒนาตนเอง โดยการอบรม สัมมนา ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมมาใช้สอนพิเศษ สร้างภาคีเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารงานงบประมาณ วางแผน จัดทำโครงการหรือกิจกรรม เปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารงานบุคคล วางแผน นิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล และด้านการบริหารงานทั่วไป จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ระดมทรัพยากร ติดต่อหน่วยงานภายนอกในการขอรับการสนับสนุนส่งเสริม กำหนดแผนงานหรือโครงสร้างที่ชัดเจน

คำสำคัญ : การบริหารจัดการศึกษาเพศวิถึศึกษา, โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

Title	Management Guidelines for Sexuality Education in Educational Opportunity Expansion Schools under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3
Author	Khanittha Thafaeng
Degree	Master of Education Program (Educational Administration)
Advisor	Assistant Professor Dr. Vajee Panyasai
Co-Advisor	Dr.Sumitra Rojananiti

This research aimed to study the conditions and management guidelines for sexuality education in educational opportunity expansion schools under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3. The study was a mixed method research. The population size of 1,043 people used in the research included school administrators, academic teachers, guidance teachers, and health education teachers. The sample was divided into 2 groups as follows: group 1 which was selected through the purposive sampling method comprised 100 school administrators, academic teachers, guidance teachers, and health education teachers; and group 2 which was also obtained by the purposive sampling method contained 14 school administrators, educational supervisors, academic teachers, guidance teachers, health education teachers, and school board members. The research tools were a questionnaire and a focus group discussion record form. The statistics used for data analysis consisted of frequency, percentage, average, standard deviation, and content analysis.

The results showed that 4 aspects of the conditions of sexuality education management in educational opportunity expansion schools under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3 were all at a high level. The guidelines for the sexuality education management in the educational opportunity expansion schools included the following 4 aspects: academic administration –

teachers were encouraged to do research and develop themselves by attending trainings and seminars, as well as by embracing information technology and innovations in teaching sexuality education besides creating learning networks for learning exchange; budget management – the budget was planned, projects and activities were organized, and opportunities for listening to ideas about learning exchange were provided; personnel management – human resource management was planned, supervised, monitored and evaluated; and general administration – information system was organized, resources were mobilized, support and sponsorship from outer organizations were requested as well as clear plans or structures were established.

Keyword : Sexuality Education Management, Educational Opportunity Expansion
Schools

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยดี จากความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส และอาจารย์ ดร.สุมิตรา โรจนนิตี ด้วยการให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดขั้นตอนของการวิจัย

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์ อาจารย์ ดร.สุรเชษฐ์ บุญรักษ์ และอาจารย์ ดร.ชลายุทธ์ ครูทเมือง ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและการสนทนากลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา กรรมการสถานศึกษา รวม 114 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ สุดทำยนี้ผู้วิจัยหวังว่าการวิจัยนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไม่มากนักน้อยสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป ในแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาอันจะนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนต่อไป

ชนิษฐา ทาแฝง

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา.....	26
บริบทของโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45

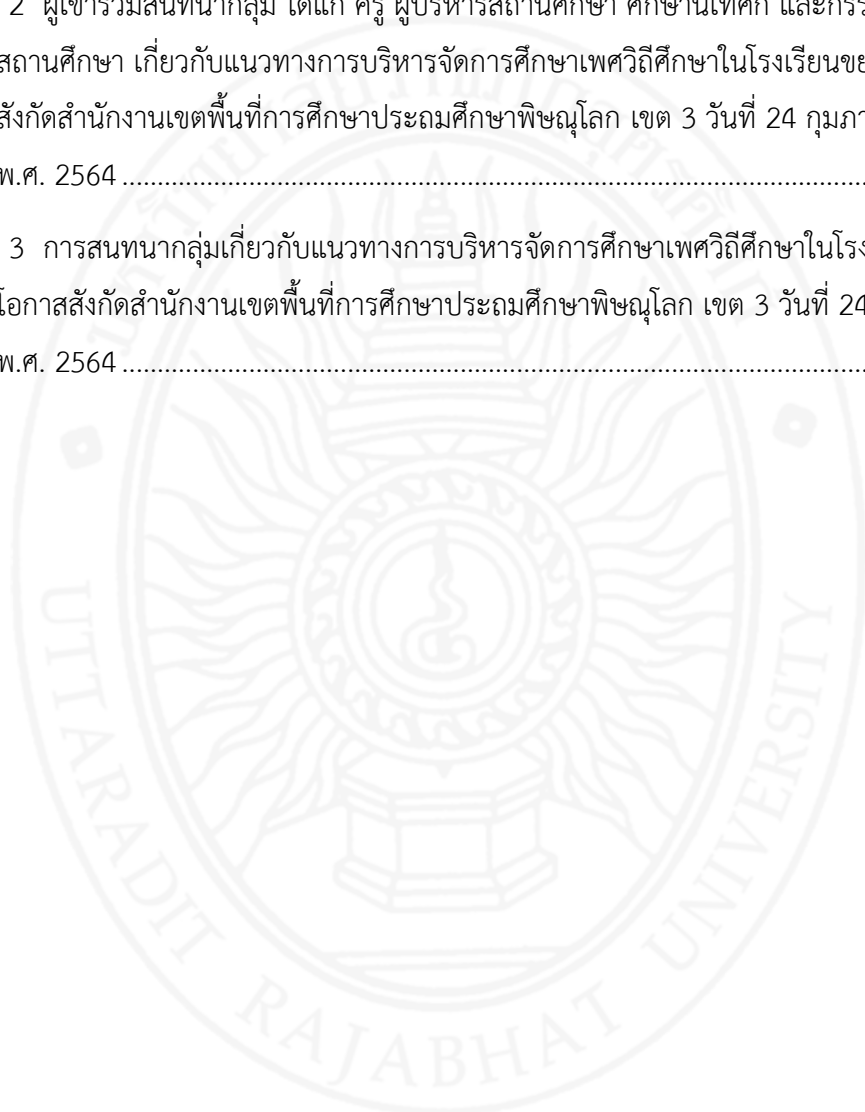
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3	53
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษ ศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3	58
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ	70
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	70
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	77
ภาคผนวก ข สำเนาหนังสือราชการ	79
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	97
ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรมการสนทนากลุ่ม.....	107
ประวัติย่อผู้วิจัย	109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.....	53
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ.....	54
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล..	55
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป...	56
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	57

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ภาพที่ 2 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานิเทศก์ และกรรมการ สถานศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564	108
ภาพที่ 3 การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยาย โอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564	108

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากและรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และการดำรงชีวิต เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร และการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้โดยง่าย รวมถึงสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยเปลี่ยนไปด้วยจึงทำให้เกิดปัญหาภัยคุกคามทางเพศ ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นกับเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ไม่ว่าจะเป็นการถูกล่วงละเมิดทางเพศ การถูกข่มขืน การค้าประเวณี การถูกรักร้าง ก่อตั้งข่มเหงรังแก การตั้งครุฑก่อนวัยอันควร ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นในปัจจุบันมีจุดเปลี่ยนเกี่ยวกับความคิดเห็น ทศนคติ ความเชื่อ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบเสรี (Phupong, 2005 p.180-189) ทำให้เกิดค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ซึ่งขัดต่อวัฒนธรรมและค่านิยมอันดีงามดั้งเดิมของไทย ทั้งยังมีพฤติกรรมการเล่นแบบซิ่งกันและกัน ได้แก่ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่น การแสดงความสนิทสนมกับเพื่อนต่างเพศอย่างเปิดเผย ซึ่งสามารถพบเห็นได้ทั่วไปในห้างสรรพสินค้า มหาวิทยาลัย โรงเรียน สวนสาธารณะ การถูกเนื้อต้องตัวระหว่างเพศหญิงและเพศชาย การโอบกอด จับมือ เป็นไปได้อย่างอิสระเสรี ทำให้วัยรุ่นมีความเสี่ยงทางเพศสูงตลอดจนพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เนื่องจากขาดประสบการณ์ ขาดการควบคุมตนเอง ขาดความรู้และความเข้าใจจึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา คือ การตั้งครุฑ ในขณะที่เรียน จนทำให้ต้องออกจากสถานศึกษา การทำแท้ง และปัญหาทางโรคทางเพศสัมพันธ์ (วีรภัทร ภัทรกุล และประวิทย์ ประมาน, 2552 น.75-79)

การจัดการศึกษาของประเทศมีปัญหาหลายประการซึ่งยังไม่ตอบสนองและยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพราะมีปัจจัยและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ท้าทายสังคมไทย การศึกษาจะต้องเป็นกระบวนการที่เตรียมคนไทย พัฒนาสังคมไทยให้ก้าวสู่สังคมยุคใหม่อย่างมั่นคงและก้าวหน้าโลก ประกอบกับสังคมมีความคาดหวังและต้องการความน่าเชื่อถือในกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหลายประการ อาทิ ต้องการความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะผลิตผู้จบการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและคุณสมบัติต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามหลักสูตร และความคาดหวังของสังคม และต้องการความน่าเชื่อถือในปัจจุบันและกระบวนการให้การศึกษ ของสถานศึกษา ความเป็นมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันของแต่ละสถานศึกษา ดังนั้นบุคลากรทางการศึกษาจึงได้แสวงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะสร้างความมั่นใจในคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการพัฒนา

คุณภาพของโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการทางการศึกษา โดยตรงให้มีการดำเนินการทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตให้มีมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนด โรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญต่อกระบวนการบริหารคุณภาพ ความเปลี่ยนแปลงสู่การบริหารจัดการสมัยใหม่ บริหารจัดการคุณภาพที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างประสิทธิภาพ การทำงานสูงสุดให้องค์การ โรงเรียนต้องสร้างองค์กรของตนเองให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพตามมาตรฐานเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้จัดการความรู้ พัฒนาความรู้ พัฒนาความคิด และพัฒนาศักยภาพ การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อประโยชน์และบุคลากรในโรงเรียนที่จะได้เรียนรู้จากกระบวนการบริหารของผู้บริหารและความรู้ ความสามารถที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูที่มีคุณภาพ อันหมายถึงผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา หากไม่มีระบบการบริหารสถานศึกษาก็จะไม่สามารถดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมไปตามเป้าหมายได้ และการบริหารสถานศึกษายังเป็นเครื่องมือที่ชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาอีกด้วย ที่ผ่านมากการสอนเพศวิถีศึกษาในประเทศไทยได้รับการพัฒนาทั้งในแง่คุณภาพเนื้อหา มีการขยายพื้นที่ที่จัดการเรียนการสอน และมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชนต่าง ๆ เช่น องค์กรแพธ (PATH) (Thaweessit & Boonmongkon, 2012 p.44-53) ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นมูลนิธิแพธทูเฮลท์ ที่ดำเนินโครงการ “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” พ.ศ. 2546-2557 การสอนเพศวิถีศึกษา ซึ่งก่อนหน้านี้เรียกว่า “เพศศึกษา” หรือชื่ออื่น ๆ เริ่มต้นในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2521 โดยบรรจุไว้ในหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการอย่างเป็นทางการครั้งแรกในหลักสูตรการศึกษา พ.ศ. 2521 ทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2525, พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2543 ตามลำดับ ต่อมากระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ “หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544” โดยแบ่งสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ของการศึกษาขั้นพื้นฐานออกเป็น 8 กลุ่มสาระ โดยเพศศึกษาเป็นเนื้อหาหนึ่งในสาระวิชา “สุขศึกษา และ พลศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้บรรจุเพศศึกษาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้บรรจุเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในปี พ.ศ. 2547 (UNESCO, 2014 p.58) การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนจึงมีความสำคัญ โดยเป้าหมายที่สำคัญคือต้องการสร้างอัตลักษณ์นักเรียนให้เข้าใจตัวตนของตน หรือที่เรียกว่าการตระหนักรู้ตนเอง (Self Concept หรือ Self Awareness) ซึ่งนักจิตวิทยาเชื่อว่าการตระหนักรู้ทำให้คนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เป็นคุณลักษณะสำคัญทำให้เกิดการหักห้ามใจ เป็นกุญแจสำคัญของการควบคุมการปรับเปลี่ยนตัวเอง

ให้เข้ากับเป้าหมายหรือมาตรฐาน ซึ่งสามารถสนับสนุนผลผลิตของบุคคลให้เกิดขึ้น การเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนในประเทศไทย มักเป็นส่วนหนึ่งของวิชาบังคับอื่น ๆ จากการศึกษาของมุกดา ไชยมโน และคณะ (2561, น.90) ได้ศึกษาการศึกษาเพศวิถีของการตั้งครรภ์วัยรุ่นในโรงเรียนพบว่า การก่อรูป การตั้งครรภ์วัยรุ่นเป็นผลมาจากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม สื่อสังคมออนไลน์ ช่องว่างในทัศนคติเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ใหญ่ สัมพันธภาพภายในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ ทัศนคติของวัยรุ่นเกี่ยวกับความรัก การสร้างสัมพันธภาพระหว่างคนรักของวัยรุ่น การไม่ตระหนักถึงการคุมกำเนิด ซึ่งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นจนเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นมา เพศวิถีมีความข้องเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในโรงเรียน คือ ขาดการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ค่านิยมทางเพศที่ไม่เหมาะสม อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ และความลึกลับของการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้ คือ การเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการเรียนรู้เพศศึกษา การเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน ผลักดันพ่อแม่วัยรุ่นให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบปัญหา การสร้างกระแสความเท่าเทียมกันในสังคมการปรับเปลี่ยนทัศนคติของสังคม โดยเฉพาะวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา โดยสอนในทุกกระดับชั้นส่วนในโรงเรียนสายอาชีพมีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาเป็นรายวิชาแยกต่างหาก ส่วนใหญ่เพศวิถีศึกษาสอนโดยครูสุขศึกษา อย่างไรก็ตาม พบว่า การเรียนการสอนเพศวิถีศึกษายังมีช่องว่างเชิงคุณภาพ เช่น วิธีสอนส่วนใหญ่เน้นการบรรยาย ขาดสื่อการสอนที่น่าสนใจ ครูสอนเพศวิถีศึกษาไม่ได้รับการอบรมการสอนเพศวิถีศึกษา การเรียนการสอนยังไม่ครอบคลุมรอบด้านในทุกประเด็น และยังเป็นการสอนจากมุมมองเชิงลบ นอกจากนั้นการสอนยังไม่เอื้อให้นักเรียนนำความรู้จากชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งได้กล่าวถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา อยู่ในเรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถนะและการป้องกันโรค ความปลอดภัยในชีวิต อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะปรับหลักสูตร และเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่ของสังคมปัจจุบันแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาไม่ว่าจะเป็นตัวครูผู้สอนที่ยังไม่มั่นใจที่จะสอนเรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียน และอาจจะเลือกวิธีสอนไม่ค่อยเหมาะสมกับเนื้อหา ทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากผู้เรียนมากนัก วิธีการสอนแบบเดิม ๆ ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายเพราะครูกักให้อ่านหนังสือเรียนหรือบรรยายตามหนังสือซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเพ็ชชรี อ้นทองทิพย์ (2561, น.224-228) ได้ศึกษารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาบูรณาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า มีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ทั้งในระดับจังหวัด ระดับประเทศและระดับนานาชาติ สำหรับในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า มีการเชื่อมประสานการดำเนินงานเพศวิถีศึกษาระหว่างสถานศึกษากับภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ครูจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาโดยใช้วิธีการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ด้านเพศศึกษา ทักษะชีวิต และมีภูมิคุ้มกัน ปัจจัยเสี่ยงการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ส่วนปัญหาการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา บุคลากรในภาพรวมนั้นสถานศึกษายังขาดการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในทางปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องจากผู้บริหาร ในการดำเนินงานทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่า แนวทางการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาไม่ได้ถูกกำหนดเป็นวิชาเฉพาะแต่ถูกสอดแทรกอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ขาดบุคลากรเฉพาะด้าน เช่น เอกจิตวิทยา เอกแนะแนว และไม่มีแนวทางการประเมินเพศศึกษาและทักษะชีวิตที่ชัดเจน สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาเรื่องเพศศึกษายังขาดประสิทธิภาพ และส่งผลให้การเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหวังของหลักสูตร แม้ว่านักเรียนจะได้รับการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน แต่ก็ยังมีเด็กนักเรียนจำนวนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องเพศสัมพันธ์ การเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษายังมีข้อจำกัด ยังไม่เป็นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างรอบด้าน ยังขาดการสื่อสารทางบวกเรื่องเพศทัศนคติของครูผู้สอนส่วนหนึ่งยังอนุรักษ์นิยมไม่กล้าพูดคุยเรื่องเพศ สภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม ล้วนมีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เช่น การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ การคบเพื่อนที่ชักชวนให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ครอบคลุมเขตพื้นที่บริการ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนครไทย อำเภอนาคู อำเภอชาติตระการ อำเภอพรหมพิราม อำเภอวัดโบสถ์ ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 อยู่ในกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตร การศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนางานด้านวิชาการ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้การบริหารจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษานั้นครูผู้สอนครูเกินครึ่งหนึ่งไม่ได้รับการอบรมในการสอนเพศวิถีศึกษา การสอนเพศวิถีศึกษาที่ยังไม่รอบด้าน แผนการสอนที่ไม่ครอบคลุมเนื้อหา การศึกษาไม่ส่งเสริมให้การสอนเพศศึกษาสามารถใช้ได้ในชีวิตจริงจึงส่งผลทำ

ให้นักเรียนขาดทักษะการจัดการเรื่องเพศ ไม่เห็นด้วยกับความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิ ความเสมอภาค นักเรียนแสดงออกทางพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ไม่มีวิธีป้องกันตนเอง

การบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสที่นักเรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่น จึงเป็นปัญหาสำคัญและมีผลต่อการดำเนินชีวิตตามช่วงวัยที่ควรจะได้รับจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาในโรงเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 69 โรงเรียน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาส คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 1,043 คน จาก 69 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 100 คน เพื่อตอบแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จำนวน 25 โรงเรียน ปีการศึกษา 2563 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ศึกษานิเทศก์ 2 คน ครูฝ่ายวิชาการ 2 คน ครูแนะแนว 2 คน ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา 4 คน กรรมการสถานศึกษา 2 คน รวม 14 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อร่วมสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ขอบเขตด้านตัวแปร

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการศึกษา หมายถึง กิจกรรมซึ่งเป็นแนวทางที่โรงเรียนต้องดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพิเศษศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การกำหนดแนวปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้คือให้นักเรียนเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุข

2. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การสรรหา การพัฒนา การบูรณาการ และการประเมินบุคลากร

3. ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การกำหนดแผนการใช้จ่ายเงินหรือประมาณการ รายรับ-รายจ่าย มีระยะเวลากำหนดที่แน่นอน โดยแสดงกิจกรรมหรือโครงการ

ที่จะปฏิบัติ ซึ่งแผนนี้จะรวมถึงการกะประมาณ บริการ กิจกรรม/โครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากร ที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผน

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ ประเภทวิชา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส

แนวทางการบริหารจัดการเพศวิถีศึกษา หมายถึง วิธีการหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเพศวิถีศึกษาภายในสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นเป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนเพศศึกษาในแต่ละระดับโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป

โรงเรียนขยายโอกาส หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย อำเภอพรหมพิราม และอำเภอวัดโบสถ์ ที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือโรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

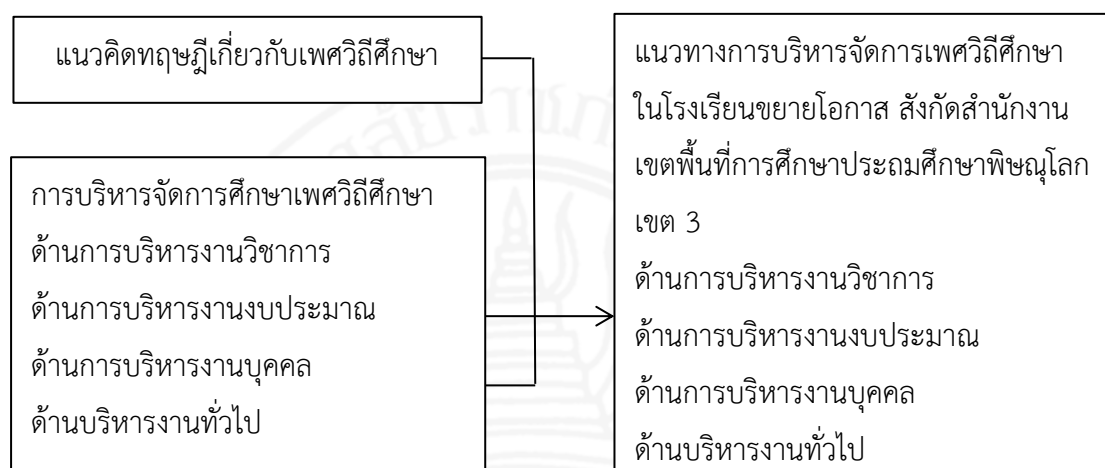
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสไปเป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเรียนรู้เพศวิถีต่อไป

2. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษานำไปเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเรื่องเพศวิถีศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษานต่อไปได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา
ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารจัดการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา
 - 1.3 ทฤษฎีการบริหารจัดการศึกษา
 - 1.4 ขอบข่ายของการบริหารจัดการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา
 - 2.1 ความหมายของเพศวิถีศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของเพศวิถีศึกษา
 - 2.3 แนวคิดในการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องเพศวิถีศึกษา
3. บริบทของโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ความหมายของการบริหารจัดการศึกษา

การบริหารจัดการศึกษา คือ กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารการไว้หลายประการ ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557, น.108) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

โชติ บดีรัฐ (2558, น.3) กล่าวว่า จากการได้สรุปความหมายจากนักวิชาการต่าง ๆ ไว้ว่า “การบริหารจัดการ” เป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกันโดยทุกฝ่ายเข้ามาช่วยเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2559, น.2-3) กล่าวว่า ความหมายของ “การบริหาร” ที่บางครั้งเรียกว่า “การบริหารจัดการ” ไว้ 2 แนวทาง โดยความหมายแรก เป็นการนำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” มาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย ซึ่งในที่นี้ “การบริหารหรือการบริหารจัดการ” หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติใด ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึง ของหน่วยงาน และ/หรือบุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ และหน่วยงาน เช่น การบริหารคน (man) การบริหารเงิน (money) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (material) การบริหารงานทั่วไป (management) การบริหารการให้บริการประชาชน (market) การบริหารคุณธรรม (morality) การบริหารข้อมูลข่าวสาร (message) การบริหารเวลา (minute) และ การบริหารการวัดผล (measurement) เป็นต้น

Terry (1968, pp.4) กล่าวว่า ความหมายของการบริหาร เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การกระตุ้น และการควบคุมเพื่อนำไปสู่การพิจารณาและจัดการกับบุคคล และทรัพยากรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

Dale (1978, pp.4) กล่าวว่า ความหมายของ การบริหาร หมายถึง การวางแผนการจัดองค์กร การบริหารบุคคล การอำนวยการ การควบคุม นวัตกรรม และการเป็นตัวแทน

Dejon (1978, pp.4) กล่าวว่า ความหมายของการบริหาร เป็นกระบวนการที่จะทำให้วัตถุประสงค์ประสบ ความสำเร็จโดยผ่านทางบุคคลและการใช้ทรัพยากรอื่น กระบวนการดังกล่าวรวมถึงองค์ประกอบของการบริหารอันได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผน การจัดองค์กร การกำหนดนโยบาย การบริหารและการควบคุม

McFarland (1974, pp.5) กล่าวว่า ความหมายของการบริหาร เป็นกระบวนการบูรณาการขั้นพื้นฐาน ในการจัดกิจกรรมขององค์กรที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

จากความหมายของการบริหารการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการทางสังคมที่ร่วมมือกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปดำเนินการตามกระบวนการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและหลากหลาย

ความสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา

การบริหารจัดการศึกษามีความสำคัญในการบริหารจัดการเป็นอย่างมากมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการไว้หลายประการ ดังนี้

ชาวยุชชัย อาจินสมาจาร (2545, น.75) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษาเป็นการประกันว่าโรงเรียนได้ดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง นั่นคือ ผู้บริหารจะต้องสามารถใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยทางการบริหาร (Administrative Resources) ที่สำคัญมีอยู่อย่างน้อย 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) และวิธีปฏิบัติงาน (Management) ไม่ว่าจะเป็นอย่างใด ๆ ย่อมมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยนี้เป็นเครื่องมือในการบริหารหรือจัดการซึ่งนิยมเรียกว่า หลัก 4 M's โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคธุรกิจ ทรัพยากรทางการบริหารหรือปัจจัยทางการบริหารที่นิยมกันมี 7 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) วิธีปฏิบัติงาน (Management of Method) ตลาด (Market) เครื่องจักร (Materials) และขวัญและกำลังใจ (Morale) ซึ่งเรียกว่า 7 M's

จอมพงษ์ มงคลวนิช (2556, น.22) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2557, น.3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ที่บุคคลกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ และใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ

สรุปได้ว่า การบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับบริหารจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลโดยอาศัยหลักการบริหารต่าง ๆ ตามสภาพการณ์ของสถานศึกษา

ทฤษฎีการบริหารจัดการศึกษา

ทฤษฎีการบริหารจัดการศึกษาเป็นแนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

ภารดี อนันต์นาวิ (2551, น.46-50) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Profession) และนักบริหารการศึกษาถือว่าเป็นผู้มีวิชาชีพชั้นสูง (Professionals) ทั้งนี้การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ต้นคริสต์ศักราช 1900 ในประเทศสหรัฐอเมริกา และปัจจุบันศาสตร์สาขการบริหารการศึกษามีทฤษฎีต่าง ๆ สำหรับการอธิบายและการทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร

แนวคิด ทฤษฎีด้านการบริหาร การศึกษาได้นำเสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ในการศึกษาครั้งนี้ 6 ทฤษฎี สรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational Management Theory) หรือ ทฤษฎีอุบัติการณ์ (Contingency Theory) ปรัชญาของการบริหารเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากการมองการบริหารในเชิงปรัชญาไปสู่การมองการบริหารในเชิงสภาพข้อเท็จจริง แนวคิดเกิดจากมนุษย์ต้องประสบกับปัญหาอยู่เสมอ การเลือกทางออกที่จะแก้ปัญหาทางการบริหารถือว่าไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุด สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด การบริหารต้องอาศัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ ดังนั้นในการบริหารจึงมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมขององค์กร และเป็นส่วนขยายของทฤษฎีระบบว่าทุก ๆ ส่วนจะต้องสัมพันธ์กัน บางสถานการณ์จะต้องใช้การตัดสินใจอย่างเฉียบขาด บางสถานการณ์ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บางสถานการณ์ก็ต้องคำนึงถึงหลักมนุษยสัมพันธ์และแรงจูงใจ บางสถานการณ์ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือผลผลิตขององค์กรเป็นหลัก โดยมีหลักการของการบริหาร ดังนี้

- 1.1 การบริหารจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์
- 1.2 ผู้บริหารต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด
- 1.3 ผสมผสานแนวคิดระหว่างระบบปิดและระบบเปิดและยอมรับหลักการของทฤษฎี

ทุกส่วนของระบบจะต้องสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกัน

1.4 สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และเลือกรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม

1.5 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลักมากกว่าที่จะแสวงหาวิธีการอันดีเลิศมาใช้ในการทำงาน

1.6 ผู้บริหารต้องรู้จักใช้ในเรื่องของความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการ กระบวนการ ความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร ความแตกต่างระหว่างเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น

2. ทฤษฎีระบบ (Systems Approach หรือ General Systems Theory) แนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการบริหารเนื่องจากแนวคิดคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม นักทฤษฎีบริหารจึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร องค์กรประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนกระทบต่อปัจจัยระหว่างกันในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์กรประกอบพื้นฐานของทฤษฎีระบบ ได้แก่ ปัจจัยการนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลกระทบ (Impact) ทฤษฎีระบบจะช่วยให้กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์

3. ทฤษฎีระบบสังคม (Social Systems Theory) ทฤษฎีระบบสังคมเป็นทฤษฎีที่วิเคราะห์พฤติกรรมในองค์กร ทฤษฎีระบบสังคม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสถาบันมิติ (Nemothetic Dimension) และด้านบุคลามิติ (Idiographic Dimension) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ด้านสถาบันมิติ ประกอบด้วย

3.1.1 สถาบัน (Institution) ได้แก่ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีวัฒนธรรม (Culture) ของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นครอบคลุมอยู่

3.1.2 บทบาทตามหน้าที่ (Role) สถาบันจะกำหนดบทบาท หน้าที่ และตำแหน่งต่าง ๆ ให้บุคคลปฏิบัติ มีกฎและหลักการอย่างเป็นทางการ และมีธรรมเนียมการปฏิบัติ

3.1.3 ความคาดหวังของสถาบันหรือบุคคลภายนอก (Expectations) เป็นความคาดหวังที่สถาบันหรือบุคคลภายนอกคาดว่าสถาบันจะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เช่น โรงเรียนมีความคาดหวังที่ต้องผลิตนักเรียนที่ดีมีคุณภาพ

3.2 ด้านบุคลามิติ ประกอบด้วย

3.2.1 บุคลากรแต่ละคน (Individual) ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันนั้น ๆ เช่น ในโรงเรียนมีนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน คนงาน ภารโรง มีวัฒนธรรมย่อยที่ครอบคลุมต่างไปจากวัฒนธรรมโดยรวม

3.2.2 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ความสามารถ ความรู้ ความถนัด เจตคติ อารมณ์ และแนวคิดของบุคคลที่เข้ามาทำงานในสถาบันนั้นจะมีความแตกต่างกันอยู่ และมีธรรมเนียมของแต่ละบุคคลเป็นอิทธิพลครอบงำ

3.2.3 ความต้องการส่วนตัว (Need-Dispositions) บุคคลในสถาบันมีความต้องการที่ต่างกันไป บางคนทำงานเพราะต้องการเงินเลี้ยงชีพ บางคนต้องการการยอมรับ บางคนต้องการความมั่นคง ปลอดภัย บางคนทำงานเพราะความรัก บางคนต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้า

4. ทฤษฎีจูงใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human and Motivation) Abraham H. Maslow ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ และได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 3 ประการ ดังนี้

4.1 มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีสิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุดและจะเริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

4.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

4.3 ความต้องการของมนุษย์ มีเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที ทฤษฎีของ Maslow เป็นที่รู้จักและใช้กันอย่างกว้างขวางในนามของ “Maslow’s Hierarchy of Needs” Maslow ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า

4.3.1 คนเป็นสัตว์อย่างหนึ่งที่มีความต้องการและความต้องการของคนไม่มีที่สิ้นสุด

4.3.2 ความต้องการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจพฤติกรรมต่อไปอีก

4.3.3 ความต้องการของคนจะเรียงลำดับตามความสำคัญเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเกิดขึ้นมาทันทีการเรียงลำดับความต้องการมีดังนี้

4.3.3.1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้น เพื่อการอยู่รอด เช่น ความต้องการในเรื่องอาหารน้ำดื่มหรือความต้องการทางเพศ เป็นต้น ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังมิได้รับการตอบสนองเลยบุคคลใดก็ตามที่ยังอยู่ในภาวะขาดแคลนอาหารความปลอดภัยและการเข้าสังคมแล้ว บุคคลผู้นั้นจะมีความต้องการทางด้านร่างกายมากที่สุด

4.3.3.2 ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety or Security Needs) เมื่อความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัยก็จะเกิดขึ้น ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัยจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ร่างกาย หรือให้ปลอดภัยจากการข่มขู่ การบังคับหักหาญความเจ็บป่วยหรือการสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจในสังคมที่เจริญแล้ว เช่น ปัจจุบันนี้ ความต้องการ การปกป้องคุ้มกันจากภัยอันตรายทางร่างกายนั้นไม่ค่อยจะมีเหมือนในยุคก่อน ๆ ในสังคมอุตสาหกรรมนั้นความต้องการในด้านความปลอดภัยเป็นความต้องการที่สำคัญมากในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างและเมื่อพิจารณาจากทัศนคติของฝ่ายบริหารก็จะเห็นได้ว่า ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัยจะ หมายถึง การให้ความแน่นอนหรือการรับประกันต่อความมั่นคงในหน้าที่การงานและการส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางการเงินแก่คนงานมากขึ้น ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า ความต้องการของสภาพแรงงานที่มีต่อฝ่ายบริหารนั้นนอกเหนือไปจากความต้องการเกี่ยวกับการเพิ่มผลตอบแทนทางการเงินให้สูงขึ้นแล้วยังมีความต้องการเกี่ยวกับความมั่นคงและผลประโยชน์พิเศษชนิดอื่น ๆ อีกด้วย

4.3.3.3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายและความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการทางสังคมก็จะเป็นสิ่งจูงใจ

ต่อพฤติกรรมของคน คนเรามีนิสัยชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มอยู่แล้ว ดังนั้น ความต้องการด้านนี้จะเป็น ความต้องการในการอยู่ร่วมกันและการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ และมีความรู้สึกว่าตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม เช่น ต้องการที่จะเป็นเจ้าของ ต้องการสมาคม ต้องการความรัก ต้องการการยอมรับจากเพื่อน ต้องการให้และยอมรับความเป็นเพื่อนจากผู้อื่นใกล้ชิดทั่วไป เป็นต้น

4.3.3.4 ความต้องการที่จะมีชื่อเสียงหรือฐานะเด่น (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูงเกี่ยวกับความมั่นใจในตนเองในเรื่องของความรู้ความสามารถมีความ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นยกย่องสรรเสริญและความ

5. ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ซึ่ง Douglas McGregor ได้เสนอสมมติฐาน ดังนี้

5.1 ทฤษฎี X มีสมมติฐานว่า

5.1.1 ธรรมชาติของมนุษย์โดยทั่วไปไม่ชอบทำงาน พยายามเลี่ยงงานเมื่อมีโอกาส

5.1.2 มนุษย์มีนิสัยเกียจคร้าน ต้องใช้วิธีการข่มขู่ ควบคุม สั่งการ หรือบังคับจึงจะ ส่งผลให้ทำงานตามจุดประสงค์ขององค์กรให้สำเร็จ

5.1.3 มนุษย์ชอบทำงานตามคำสั่ง ต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบแต่ ต้องการความมั่นคง อบอุ่น และปลอดภัยมากกว่าสิ่งอื่น

5.2 ทฤษฎี Y มีสมมติฐานว่า

5.2.1 การที่ร่างกายและจิตใจได้พยายามทำงานนั้น เป็นการตอบสนองความพอใจ อย่างหนึ่งเช่นเดียวกับการเล่นและพักผ่อน

5.2.2 มนุษย์ชอบนำตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบให้บรรลุ จุดประสงค์ ดังนั้นการบังคับ ควบคุม ข่มขู่ ลงโทษ จึงไม่ใช่วิธีการที่จะทำให้มนุษย์ดำเนินงานจนบรรลุ จุดประสงค์ขององค์กร

5.2.3 มนุษย์ผูกพันตนเองกับงานองค์กร ก็เพื่อหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทน เมื่อองค์กรประสบความสำเร็จ

5.2.4 เมื่อสถานการณ์เหมาะสม มนุษย์โดยทั่วไปจะเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านการ ยอมรับ ความรับผิดชอบ และแสวงหาความรับผิดชอบควบคู่กันไปด้วย

5.2.5 มนุษย์ทั้งหลายย่อมมีคุณสมบัติที่ดีกระจายอยู่ทั่วไปทุกคนมีความฉลาด เฉลียวและว่องไว มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์กร

5.2.6 สถานการณ์ของการดำรงชีวิตในระบบอุตสาหกรรมยุคใหม่ มนุษย์ยังไม่มี โอกาสใช้สติปัญญาได้เต็มที่ Douglas McGregor ได้ชี้ให้เห็นถึงแบบของการบริหาร 2 แบบ คือ ทฤษฎี X ซึ่งมีลักษณะเป็นเผด็จการซึ่งทฤษฎี X คือคนประเภทเกียจคร้าน ในการบริหารจึงควรใช้ มาตรการบังคับ มีระเบียบกฎเกณฑ์คอยกำกับ มีการควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิด และมีการลงโทษ เป็นหลัก ส่วนทฤษฎี Y หรือการมีส่วนร่วม ซึ่งทฤษฎี Y คือคนประเภทขยัน ควรมีการกำหนดหน้าที่

การงานที่เหมาะสมท้าทายความสามารถ สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเชิงบวก และควรเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ในการบริหารงานแต่ละแบบเกี่ยวข้องกับสมมุติฐานที่มีต่อลักษณะซึ่งสามารถแยกแยะแต่ละทฤษฎีในการกระทำของมนุษย์ได้

6. ทฤษฎี Z ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิดคือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการหน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์กร

6.1 องค์กรประกอบที่สำคัญของทฤษฎี Z มี 4 ประการ คือ

6.1.1 การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุผล

6.1.2 การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.3 การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

6.1.4 การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

6.2 หลักการสำคัญของทฤษฎี Z มี 3 ประการ คือ

6.2.1 คนในองค์กรต้องซื่อสัตย์ต่อกัน

6.2.2 คนในองค์กรต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

6.2.3 คนในองค์กรต้องมีความใกล้ชิดเป็นกันเอง

จากทฤษฎีแรงจูงใจของ Frederick Herzberg ได้ เสนอทฤษฎีองค์ประกอบคู่ (Herzberg's Two Factor Theory) ซึ่งสรุปว่ามีปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่สัมพันธ์กับความชอบหรือไม่ชอบในงานของแต่ละบุคคล กล่าวคือ

2.1 ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานปฏิบัติเป็นการกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์กร ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะปัจจัยที่สามารถสนองตอบความต้องการภายในบุคคลได้ด้วยเช่นกัน ได้แก่

2.1.1 ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจและปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้น ๆ

2.1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่อง ชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถเมื่อทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด บรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

2.1.3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำภายใต้ต้องลงมือทำหรือเป็นงานที่มีลักษณะที่สามารถกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว

2.1.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างดี ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

2.1.5 ความก้าวหน้า หมายถึง ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของบุคคลในองค์การ การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

2.2 ปัจจัยค้ำจุน (Maintenance Factor) หรือ (Hygiene Faetor) ปัจจัยค้ำจุนหรืออาจเรียกว่า ปัจจัยสุขอนามัย หมายถึง ปัจจัยที่จะค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลอยู่ตลอดเวลาถ้าไม่มีหรือมีในลักษณะไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์การ บุคคลในองค์การจะเกิดความไม่ชอบงานขึ้นและปัจจัยที่มาจากภายนอกบุคคล ได้แก่

2.2.1 เงินเดือน หมายถึง เงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้น ๆ เป็นที่พอใจของบุคลากรในการทำงาน

2.2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต นอกจากจะ หมายถึง การที่บุคคลได้รับการแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานแล้วยังหมายถึงสถานการณ์ที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพด้วย

2.2.3 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อไม่ว่าเป็นกิริยาหรือวาทะที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกันมีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี

2.2.4 สถานะของอาชีพ หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี

2.2.5 นโยบายและการบริหารงาน หมายถึง การจัดการและการบริหารองค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

2.2.6 สภาพการทำงาน หมายถึง สภาพทางกายภาพของงานเช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงานรวมทั้งลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ อีกด้วย

2.2.7 ความเป็นอยู่ส่วนตัว หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ของเขาไม่มีความสุขและพอใจกับการทำงานในแห่งใหม่

2.2.8 ความมั่นคงในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพหรือความมั่นคงขององค์การ

2.2.9 วิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานหรือความยุติธรรมในการบริหาร

สรุปได้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหาร 4 ประการ คือ การวางแผน การมอบความรับผิดชอบ การสร้างแรงจูงใจ และการกำกับติดตาม ผู้บริหารควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างทางการบริหาร เช่น หน้าที่ทางการบริหาร หลักเกณฑ์ทางการบริหารที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้การให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อองค์การ ทำให้ผู้บริหารต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ขอบข่ายของการบริหารจัดการศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารจัดการศึกษามีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษาและระดับของการจัดการศึกษาซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารจัดการศึกษาไว้หลายประการ ดังนี้

รัตนา กาญจนพันธ์ (2554, น.29-87) ได้นำเสนอโครงสร้างของการบริหารสถานศึกษา ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิชาการ งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย จะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยมีขอบข่าย/ภารกิจ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ด้านงบประมาณ การบริหารงบประมาณของโรงเรียนมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน ส่งผลให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน โดยมีข้อบ่งชี้/ภารกิจ ดังนี้

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ
 - 1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
 - 1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา
 - 1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ
 - 2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
 - 2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
 - 2.3 การโอนเงินงบประมาณ
3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
 - 3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
 - 3.2 การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
4. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 4.1 การจัดการทรัพยากร
 - 4.2 การระดมทรัพยากร
 - 4.3 การจัดหารายได้และผลประโยชน์
 - 4.4 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 4.5 กองสวัสดิการเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน
 - 5.1 การเบิกเงินจากคลัง
 - 5.2 การรับเงิน
 - 5.3 การเก็บรักษาเงิน
 - 5.4 การจ่ายเงิน
 - 5.5 การนำส่งเงิน
 - 5.6 การกักเงินไว้เบิกเหลืออมปี
6. การบริหารบัญชี

- 6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
- 6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 6.3 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

- 7.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
- 7.2 การจัดหาพัสดุ
- 7.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง
- 7.4 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสรระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีขอบข่าย/ภารกิจ ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

4. ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้องค์กรบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด โดยมีบทบาทหลักในการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาให้สถานศึกษาใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีขอบข่าย/ ภารกิจ ดังนี้

1. การดำเนินงานธุรการ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
4. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. งานเทคโนโลยีและสารสนเทศ
7. การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป
8. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
10. การรับนักเรียน
11. การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
13. การส่งเสริมงานกิจการนักศึกษา
14. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
15. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานจัดการศึกษาของ บุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
16. การประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
17. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
18. งานบริการสาธารณะ
19. งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

อัจฉรา สังข์สุวรรณ (2554, น.20) กล่าวว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษา ระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุดมีสิทธิหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบเขตวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ เป็นส่วนราชการที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เช่นเดียวกับสถานศึกษาไม่เป็นนิติบุคคล ส่วนอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นในฐานะนิติบุคคลกำหนดไว้ในมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจในการปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้จ่ายและจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาที่เป็นราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริหารสถานศึกษาและเก็บค่าธรรมเนียมสถานศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์และภารกิจของสถานศึกษา ดังนั้นผลของการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดนั้นจึงขึ้นอยู่กับ การบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีขอบเขตภารกิจในการบริหารและจัดการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

ขอบข่ายของการบริหารงานงบประมาณ

2.1 การจัดทำและเสนอของงบประมาณการวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมของการเสนองบประมาณ

2.2 การจัดสรรงบประมาณการเบิกจ่าย การอนุมัติงบประมาณ การโอนเงิน
งบประมาณในสถานศึกษา

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

2.4 การระดมทรัพยากร การจัดหาทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษาการจัดหา
รายได้และผลประโยชน์กองทุนกั๊ยมสวัสดิการเพื่อการศึกษา

2.5 การบริหารงานการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน
การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกันเงินไว้เบิกเหลือในปี

2.6 การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน จัดทำ
และจัดทำแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน

2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
การจัดหาพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและการจัดซื้อจัดจ้าง
การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญ
ที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการ
ด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตาม
หลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ
มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อ
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล

1. การวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การวิเคราะห์วางแผนอัตรากำลังคนการ
ขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะของข้าราชการครู

2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีได้รับมอบอำนาจจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา
การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว การแต่งตั้งย้ายโอนข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา การบรรจุกลับเข้ารับราชการ การรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง

3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา การเลื่อนขั้นเงินเดือนครูและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำ
และลูกจ้างชั่วคราว การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน เงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น
ทะเบียนประวัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ งานขอหนังสือรับรอง
ขออนุญาตไปราชการต่างประเทศ ขออนุญาตลาอุปสมบท ขอพระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษาต่อ
การยกย่องเชิดชูเกียรติ การจัดสวัสดิการ

4. วินัยและการรักษาวินัย กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ความผิดวินัยร้ายแรง การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การสร้างเสริมและการป้องกันการกระทำผิดวินัย

5. งานออกจากราชการ ให้ออกจากราชการกรณีไม่พ้นทดลองปฏิบัติราชการหรือไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มต่ำกว่าเกณฑ์ ก.ค.ศ. กำหนด การออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป การให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนาน หรือเหตุขาดแทนกรณีมีมลทินมัวหมอง กรณีได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลหรือรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหาร องค์การให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการ การศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริม การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ขอบข่ายของการบริหารงานทั่วไป

- 4.1 การดำเนินงานธุรการ
- 4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา
- 4.3 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4.7 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร บริหารทั่วไป
- 4.8 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.10 การรับนักเรียน
- 4.11 การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ
- 4.13 การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- 4.14 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.15 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

- 4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
- 4.17 การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.18 งานบริการสาธารณะ
- 4.19 งานที่ไม่ได้ระบุในงานอื่น

กัญจน์รัตน์ สินธุ์รัตน์ (2559, น.18-33) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 4 ด้านคือ

1. การบริหารวิชาการ เป็นการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การแนะแนว การนิเทศ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัย สื่อนวัตกรรม การพัฒนาเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการสร้างเครือข่ายและการบริการวิชาการแก่ชุมชน

2. การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำแผนงานงบประมาณ แผนปฏิบัติการ ใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีรับ-จ่าย และเก็บรักษาเงิน การติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณการ รายงานเบิกจ่ายงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดทำทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ การขจัดซื้อจัดจ้าง ควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ตลอดจนการจัดทำรายงานทางการเงิน

3. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาและบรรจุ แต่งตั้ง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การพิจารณา ความดีความชอบการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ การดำเนินงานทางวินัยและการลงโทษ การประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

4. การบริหารทั่วไป เป็นการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของบุคคลในสถานศึกษา ชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมทั้งประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหาร วิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษา รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประสาน และสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา

การเรียนการสอนหลักสูตรเพศวิถีศึกษาเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

ความหมายของเพศวิถีศึกษา

ยูเนสโก (UNESCO) (2552, น.27-28) กล่าวว่า เพศวิถีศึกษา คือ การเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและบริบททางวัฒนธรรม โดยการให้ความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจน ข้อมูลที่ปราศจากการตัดสินคุณค่า บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ เพศวิถีศึกษาเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นหาคุณค่าและทัศนคติของตนเอง และมีองค์ประกอบของการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา มีดังนี้

1. ข้อมูล : เพศวิถีศึกษาเป็นการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเพศวิถีของมนุษย์รวมถึงการเจริญเติบโตและการพัฒนาการ สรีรวิทยาและกายวิภาคทางเพศ การเจริญพันธุ์ การคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ และการคลอดบุตร เอชไอวีและเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ชีวิตครอบครัวและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล วัฒนธรรมและเพศวิถี การส่งเสริมด้านสิทธิมนุษยชน การไม่เลือกปฏิบัติ บทบาทและความเท่าเทียมทางเพศสภาวะ พฤติกรรมทางเพศ ความหลากหลายทางเพศ การทารุณกรรมทางเพศ ความรุนแรงที่เกิดจากเพศสภาวะ และแนวปฏิบัติที่เป็นอันตราย

2. ค่านิยม ทัศนคติ และบรรทัดฐานทางสังคม : เพศวิถีศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนในการทบทวนค่านิยม ทัศนคติ และบรรทัดฐาน ส่วนบุคคล และของครอบครัว เพื่อน และชุมชน เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ สุขภาพ พฤติกรรมที่มีความเสี่ยงและการตัดสินใจ และในการพิจารณาหลักการของการยอมรับความแตกต่าง ความเคารพ ความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิมนุษยชน และความเท่าเทียมกัน

3. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล : เพศวิถีศึกษาเป็นการเสริมสร้างทักษะที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การกล้าแสดงความต้องการของตนเองอย่างไม่ก้าวร้าว การสื่อสาร การต่อรอง และการปฏิเสธ โดยที่ทักษะเหล่านี้สามารถเป็นประโยชน์ต่อความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อน และคู่อรักหรือคู่ในอนาคต

4. ความรับผิดชอบ : เพศวิถีศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเองเช่นเดียวกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยอาศัยความเคารพ การยอมรับ การเปิดกว้าง การเห็นอกเห็นใจ (Empathy) ต่อบุคคลทุกคน ไม่ว่าแต่ละคนจะมีสถานะสุขภาพหรือเพศวิถีอย่างไร นอกจากนี้ เพศวิถีศึกษายังยึดมั่นในหลักการของความเท่าเทียมทางเพศ การขัดขืนต่อการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือที่เกิดจากการถูกบังคับ

และในการปฏิเสธการใช้ความรุนแรงในความสัมพันธ์ รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ซึ่งรวมถึงการใช้ถุงยางอนามัยและอุปกรณ์การคุมกำเนิดชนิดอื่น ๆ อย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ

กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ UNFPA8 (2558, น.8) กล่าวว่า เพศวิถีศึกษา (Comprehensive Sexuality Education) ว่า คือกลวิธีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิทธิและให้ความสำคัญกับเพศภาวะไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกโรงเรียน เพศวิถีศึกษาเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถใช้ความรู้ ทักษะ ทศนคติ และค่านิยม เพื่อพัฒนามุมมองเชิงบวกด้านเพศวิถี พร้อมกับพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมของตนเอง ทั้งนี้ โดยนำวิสัยทัศน์แบบองค์รวมของเพศวิถีและพฤติกรรมทางเพศมาใช้ ซึ่งครอบคลุมมากกว่าการมุ่งเน้นการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, น.47) ให้ความหมายว่า เพศวิถีศึกษา เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ (Sexuality) ที่ครอบคลุมพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ การทำงานของสรีระและการดูแลสุขภาพอนามัย ทศนคติ ค่านิยม สัมพันธภาพ พฤติกรรมทางเพศ มิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อวิถีชีวิตทางเพศ เป็นกระบวนการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิด ทศนคติ อารมณ์ และทักษะที่จำเป็นสำหรับบุคคลที่จะช่วยให้สามารถเลือกดำเนินชีวิตทางเพศอย่างเป็นสุขและปลอดภัย สามารถพัฒนาและดำรงความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างมีความรับผิดชอบและสมดุล

พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 (2559, น.1-2) กล่าวว่า เพศวิถีศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ในเรื่องเพศที่ครอบคลุมถึงพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาวะทางเพศ และมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องเพศ รวมทั้งสิทธิการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายและความเสมอภาคทางเพศ

นัฐวุฒิ สิงห์กุล (2558, น.79) กล่าวว่า แนวคิดเรื่องเพศวิถี (Sexuality) ในกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) และการข้ามพรมแดน (Transnational) เพศวิถีมีความสัมพันธ์กับเพศสรีระ (Sex) และเพศสถานะ (Gender) ในแง่ของการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพชีวภาพ หรือลักษณะทางร่างกายที่เป็นธรรมชาติซึ่งปรากฏให้เห็นภายนอก

จากความหมายของเพศวิถีศึกษาที่กล่าวมา สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมทางเพศที่ว่าด้วยความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเพศที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดการยอมรับ การดูแลปฏิบัติรักษาตนเองในเรื่องสุขอนามัย การรู้และเข้าใจถึงพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญาตามวัย การสร้างสัมพันธ์ระหว่างวัย ตลอดจนความรู้ความเข้าใจในเรื่องพัฒนาการของมนุษย์ สัมพันธภาพ ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมทางเพศ สุขภาพ

ทางเพศ สังคมและวัฒนธรรม และตระหนักถึงความสำคัญของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเอดส์ และการดูแลป้องกัน ลดความเสี่ยงจากพฤติกรรมทางเพศ และการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควร

ความสำคัญของเพศวิถีศึกษา

สุชาติ ทวีสิทธิ์ (2550, น.211) กล่าวว่า เพศวิถีศึกษาเป็นกระบวนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นกรรมวิธีที่จะให้บุคคลได้เรียนรู้ธรรมชาติ ความเป็นจริงของชีวิตและสังคม เพื่อให้บุคคลมีความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมที่ถูกต้องในเรื่องเพศ ตลอดจนสามารถปรับตัวตามพัฒนาการชีวิตได้อย่างเหมาะสม เพศวิถีศึกษามีใช้การสอนเรื่องเพศสัมพันธ์แต่เป็นการ ให้ความรู้และสอนให้รู้จักบทบาทและคุณค่าของความเป็นชายและหญิงในสังคม เพศวิถีศึกษาจึงมีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนไทยในการสร้างความเข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเองและครอบครัว มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถรู้เท่าทันภัยของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ และการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การให้ความรู้ที่ถูกต้องจะช่วยให้เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกำลังของชาติ มีอนาคตที่ดีไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม

สาเหตุที่ต้องเรียนรู้เรื่องเพศวิถีศึกษา

1. เรื่องเพศเป็นความจำเป็นที่จะต้องได้ทราบภายในขอบเขตเพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของคนทุกคนโดยเฉพาะความเจริญทางจิตใจนั้นจะควบคู่กันไปกับความเจริญทางเพศความรู้สึกในเรื่องเพศย่อมมีอิทธิพลอย่างมากมายต่อสภาพของจิตใจ และเป็นที่ยอมรับว่าความแตกต่างเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะย่อมจะมาจากสาเหตุอันหนึ่งคือแรงผลักดันทางเพศ ดังนั้นการศึกษาเรื่องเพศและเรื่องจิตใจจำเป็นจะต้องดำเนินควบคู่กันตลอดไป

2. ความลึกลับหรือการปกปิดในเรื่องเพศ อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิด เช่น เครื่องครัด โดยเข้าใจว่าเรื่องเพศนั้นเป็นของหยาบโดยไม่ควรพูดถึงเลย หรือในทางตรงกันข้ามก็ละเลยจนเกินไป ไม่มีการควบคุมมารยาททางเพศ เป็นต้น ทั้งนี้ก็นำไปสู่ลักษณะผิดปกติทางจิตใจได้ นอกจากนี้ การที่เห็นอวัยวะเพศเป็นสิ่งซึ่งผิดแปลกกว่าอวัยวะอื่นของร่างกายก็เป็นข้อบกพร่องอย่างสำคัญยิ่งในเรื่องสุขวิทยาโดยทั่วไป

3. เพศศึกษายังนำไปสู่ความสมบูรณ์ในทางศีลธรรมและวัฒนธรรมของประชาชน เมื่อทุกคนรู้จักให้เกียรติและการปฏิบัติระหว่างเพศที่ถูกต้องรู้จักประพฤติตนให้อยู่ในขอบเขตในความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

4. ปัจจุบันความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสื่อสารสามารถพูดคุยติดต่อและทราบข้อมูลต่าง ๆ ได้ทั่วโลก ภายในพริบตา จนทำให้โลกของเราแคบลงทุกวัน ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของเราสามารถแพร่สะพัดไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวางจนไม่สามารถ

จะหาวิธีการใดมาสกัดกันเอาไว้ได้ ดังนั้น จึงควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องแก่เยาวชนของเรา ก่อนที่เขาจะรับรู้จากแหล่งอื่นที่มีลักษณะยั่วและเร้าอารมณ์มุ่งไปทางด้านการค้าและกำไรโดยไม่มี ความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเป็นการเตรียมเยาวชนให้ฉลาด รู้จักการเลือกคิด เลือกตัดสินใจ และเลือกปฏิบัติแต่ในทางที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของสังคมไทย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เพศวิถีศึกษามีสำคัญต่อเด็กและเยาวชนไทยในการสร้างความเข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเองครอบครัวมีทักษะในการดำเนินชีวิตสามารถรู้เท่าทันภัยของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ และการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การให้ความรู้ที่ถูกต้องจะช่วยให้เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกำลังของชาติมีอนาคตที่ดีของชาติ

แนวคิดในการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องเพศวิถีศึกษา

เพศวิถีศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบต่อของหน่วยงานด้านการศึกษาและสาธารณสุข โดยเฉพาะในบริบทที่การขาดความรู้และการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ผิดอาจเป็นภัยต่อชีวิตได้ หมายความว่า ครูที่สอนในห้องเรียนจะต้องร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการปกป้องและรับผิดชอบต่อสุขภาพของเยาวชน อีกทั้งหน่วยงานด้านการศึกษาและสาธารณสุขต้องมีความเป็นผู้นำทางสังคมและการเมือง ในการสนับสนุนผู้ปกครอง โดยร่วมมือกับความท้าทายของการให้เด็กและเยาวชนได้เข้าถึงความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องมีในชีวิตส่วนตัว ชีวิตทางสังคมและชีวิตทางเพศของตนเอง

เมื่อกล่าวถึงเพศวิถีศึกษานั้น ผู้ออกแบบหลักสูตร นักวิจัย และนักวิชาชีพอาจให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์แต่ละข้อและจุดมุ่งหมายในภาพรวมแตกต่างกัน โดยนักการศึกษา มักมองเพศวิถีศึกษาว่าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มความรู้ว่าเป็นทั้งความจำเป็นและก้าวแรกที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ปลอดภัย เช่น ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจและการป้องกันเอชไอวี เป็นต้น ในขณะที่นักวิชาชีพด้านสาธารณสุขมักจะเน้นไปที่การลดพฤติกรรมเสี่ยง

สุชาติ ทวีสิทธิ์ (2550, น.211) กล่าวว่า แนวคิดหลักในการพัฒนาการเรียนรู้เรื่อง “เพศศึกษา” ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุขมี 7 ด้าน คือ

1. พัฒนาการทางเพศ (Human Sexual Development) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศตามวัย ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม
2. สุขอนามัยทางเพศ (Sexual Health) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและสามารถดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศได้ตามวัย เช่น การดูแลรักษาอวัยวะในระบบสืบพันธุ์ อนามัยการเจริญพันธุ์ ความเข้าใจต่าง ๆ ในเรื่องเพศ
3. พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior) หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมกับเพศและวัย

4. สัมพันธภาพ (Interpersonal Relation) หมายถึง การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ การเลือกคู่ การเตรียมตัวก่อนสมรส และการสร้างครอบครัว

5. ทักษะส่วนบุคคล (Personal and Communication Skills) หมายถึง ความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

6. สังคมและวัฒนธรรม (Society and Culture) หมายถึง ค่านิยมในเรื่องเพศที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย และการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะจากสื่อที่ยั่วยุตต่าง ๆ

7. บทบาททางเพศ (Gender Role) หมายถึง การสร้างเอกลักษณ์ทางเพศที่เหมาะสม ความเสมอภาคทางเพศ และบทบาททางเพศที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมอย่างสมดุล การสอนเพศศึกษาในแต่ละช่วงอายุ ดังนั้นการให้ความรู้จึงต้องเริ่มให้ความรู้ตอนวัยรุ่นก็อาจจะสายเกินไป

องค์การแพธ (PATH) (2550, น.24-25) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นโอกาสที่จะแก้ไขความเข้าใจที่ผิด ให้ความรู้ที่ถูกต้องอย่างหลากหลายและครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาการของมนุษย์ (Human Development) การเปลี่ยนแปลงทางสรีระเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น พัฒนาการทางเพศ การสืบพันธุ์ ภาพลักษณ์ต่อร่างกาย (Body Image) ตัวตนทางเพศ และรสนิยมทางเพศ (Sexual Identity and Orientation)

2. สัมพันธภาพ (Relationships) ในมิติของครอบครัว เพื่อน การคบเพื่อนต่างเพศ ความรัก การใช้ชีวิตคู่ การแต่งงาน การเลี้ยงดูลูก

3. ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (Personal Skills) เพราะความรู้และข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับเพศนั้นไม่เพียงพอที่จะช่วยให้เยาวชนสามารถรับมือกับเหตุการณ์และแรงกดดันต่าง ๆ ที่ประสบในชีวิตจริง เพศศึกษาควรนำไปสู่การพัฒนาให้เยาวชนเกิดกระบวนการวิเคราะห์และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การให้คุณค่ากับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งระบบการให้คุณค่านี้เป็นตัวชี้้นำพฤติกรรม เป้าหมาย และการดำเนินชีวิตของเราการสื่อสาร การรับฟัง การแลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดที่สอดคล้องหรือแตกต่างกันการตัดสินใจ การต่อรอง การทำความเข้าใจเพื่อบรรลุความตั้งใจหรือทางเลือกที่ตนสามารถรับผิตชอบได้ การรักษาและยืนยันในความเป็นตัวของตัวเองสามารถแสดงความรู้สึก ความต้องการของตนเองโดยเคารพในสิทธิของผู้อื่น การจัดการกับแรงกดดันจากเพื่อน สิ่งแวดล้อม และอคติทางเพศการแสวงหาคำแนะนำ ความช่วยเหลือ การจำแนกแยกแยะข้อมูลที่ต้องการออกจากที่ไม่ถูกต้อง

4. พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior) ที่พัฒนาไปตามช่วงชีวิต การเรียนรู้อารมณ์เพศ การจัดการอารมณ์เพศ การช่วยตัวเอง จินตนาการทางเพศ การแสดงออกทางเพศ การละเว้น การมีเพศสัมพันธ์ การตอบสนองทางเพศ การเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ

5. สุขภาพทางเพศ (Sexual Health) เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ จากความสัมพันธ์ทางเพศ เพศศึกษาควรให้ความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยวิธีการคุมกำเนิด การทำแท้ง การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ การล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรง ทางเพศ และอนาถาจริยพันธุ์

6. สังคมและวัฒนธรรม (Society and Culture) วิธีการเรียนรู้และการแสดงออกในเรื่องเพศของบุคคลได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางสังคมและวัฒนธรรม เพศศึกษาจึงควรเปิดโลกทรรศน์ให้เข้าใจบทบาททางเพศ เรื่องเพศในบริบทของสังคม วัฒนธรรม กฎหมาย ศิลปะ และสื่อต่าง ๆ

องค์การแพธ (PATH) (2550, น.27-32) กล่าวว่า ปัจจัยที่ช่วยให้สถานศึกษามีความพร้อมและความสามารถในการจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาสำหรับเยาวชนในสถานศึกษาได้จริง ดังนี้

1. ความเข้าใจและการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารจัดการเชิงนโยบาย เรื่องเพศของผู้บริหารสถานศึกษา จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้บริหารเข้าใจเป้าหมายและสาระสำคัญของเพศศึกษาแบบรอบด้าน ว่าครอบคลุมทั้งการให้ข้อมูลเรื่องเพศที่ถูกต้องรอบด้าน การส่งเสริมให้เยาวชนสำรวจทัศนคติที่แตกต่าง การสร้างคุณค่าความเชื่อมั่นในตนเอง การจัดการความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง การมีทักษะการสื่อสารและทักษะอื่น ๆ ที่ช่วยให้เยาวชนสามารถดำเนินชีวิตอย่างรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

2. การประชุมชี้แจงปรึกษาระหว่างผู้บริหารกับครูในสถานศึกษา นอกจากจะเป็นสัญญาณที่ดีในการสร้างการมีส่วนร่วมของคณะครูในการทำงานเพศศึกษาแล้ว การประชุมร่วมกับคณะครูภายในสถานศึกษา ยังเป็นการเตรียมความพร้อมในการวางแผนหลักสูตร และช่วยให้การวางแผนเนื้อหาเพศศึกษามีที่ทางในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจนขึ้น ส่งผลต่อการคัดเลือกครูที่เหมาะสมและสนใจเข้ารับการอบรมการเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาต่อไป

3. การพัฒนาศักยภาพครูผู้จัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษา ผู้บริหารควรคัดเลือกครูที่มีความพร้อมและความสนใจ รับผิดชอบจัดการเรียนรู้และเข้าอบรม “หลักสูตรการเตรียมความพร้อมของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษา”

4. การวางแผนหลักสูตรเพศศึกษาในสถานศึกษา เมื่อบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด เนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศอย่างทั่วถึง แล้วการประชุมเพื่อวางแผนหลักสูตรถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ และครูจะช่วยกันศึกษา

วิเคราะห์ และวางแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนว่า สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระใดบ้าง กรณีสถานศึกษาไม่พร้อมที่จะจัดการเรียนรู้เพศ 16 ชั่วโมงต่อปีการศึกษาแก่เยาวชน ทุกระดับชั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูแต่ละสาระซึ่งผ่านการอบรมมาแล้วจะปรึกษาวางแผนว่าแต่ละคนจะ จัดแบ่งแผนการเรียนรู้ใดให้เหมาะกับพัฒนาของผู้เรียนแต่ละวัย เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่าง ต่อเนื่องและเพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนระหว่างสาระ พร้อมวางแผนทางการประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนแต่ละระดับชั้นไว้ด้วย

5. การติดตามสนับสนุนวิชาการแก่ครูเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และทักษะ (Coaching) เป็นกระบวนการช่วยเหลือเพื่อให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เมื่อมีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ เรื่องเพศกับเยาวชนแล้ว ทั้งนี้ การติดตามมิใช่การประเมินการสอนของครู แต่ผู้ติดตาม/โค้ช (ผู้นิเทศ) จะช่วยสะท้อนกระบวนการจัดการเรียนรู้ว่าทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด และทำงานร่วมกับครูเพื่อค้นหาวิธีที่พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ผู้นิเทศอาจเป็นบุคลากรภายใน เช่น ศึกษานิเทศก์หรือจากภายในสถานศึกษา เช่น รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่ม สาระ ซึ่งควรผ่านการอบรมทั้งในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาและทักษะการเป็นผู้นิเทศ มาแล้ว

6. การสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษากับผู้ปกครอง ความเข้าใจ และการสนับสนุนของผู้ปกครองก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรให้ความสำคัญ โดยจัดกิจกรรมตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมชี้แจงคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง จัดอบรมเพศศึกษาแก่ผู้ปกครองที่สนใจ การส่งจดหมายแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ

7. การเปิดโอกาสและสนับสนุนให้เยาวชนมีบทบาทและศักยภาพ นอกเหนือจากการเรียนรู้เพศศึกษาในชั้นเรียนจากครูผู้จัดกระบวนการเรียนรู้แล้ว เยาวชนควรได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียน และมุ่ง พัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เช่น การมีชุมนุมหรือชมรม

8. การประสานงานกับหน่วยงานบริการสุขภาพสังคมสำหรับเยาวชน ก่อนเริ่มดำเนินการ จัดการเรียนรู้เพศศึกษา ควรมีการสำรวจแหล่งบริการสุขภาพและสวัสดิภาพสำหรับเยาวชนที่มีอยู่ในชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัย หน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ บ้านพัก ชั่วคราว ว่ามีมากน้อยเพียงใด มีคุณภาพและลักษณะการบริการเป็นอย่างไร ทั้งนี้หากสถานศึกษาได้ ทำความรู้จักกับบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า จะทำให้การประสานงานเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็วขึ้นเมื่อต้องการความช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน นอกจากการประสานงานกับองค์กรภายนอก แล้ว สถานศึกษาควรจัดบริการหรือสร้างสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเอง เช่น การจัดบริการ ปรึกษาโดยครูหรือเพื่อน มุมสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

9. การประสานงานช่วยเหลือระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานอื่น การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาสำหรับเยาวชนจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อองค์ต่าง ๆ ในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือสถานศึกษา เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ดูแลคุ้มครองเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้ปกครอง

10. การประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษา ในการประเมินผลระดับชั้นเรียน ให้ผู้จัดกระบวนการเรียนรู้สังเกตการณ์มีส่วนร่วม การใช้เหตุผลในการคิดวิเคราะห์ แยกแยะ และทักษะการสื่อสารของผู้เรียน ในการอธิบาย พูดคุยแลกเปลี่ยน รวมทั้งใช้คำถามท้ายแผนการเรียนรู้ นอกจากการประเมินผลผู้เรียนในชั้นเรียนแล้ว ครูผู้จัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษา ควรช่วยกันวางแผนการประเมินผลในลักษณะรวบยอดที่สามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงหรือวัดผลที่มีต่อผู้เรียนหลังผ่านกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาในแต่ละปีการศึกษา หรือติดตามผลระยะยาวที่เกิดกับผู้เรียนที่ได้เรียนแบบต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

ยูเนสโก (UNESCO) (2552, น.85) กล่าวว่า การเรียนรู้เพศวิถีศึกษา มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ข้อมูลเพศวิถีศึกษา : เป็นการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศวิถีของมนุษย์ รวมถึงการเจริญเติบโตและการพัฒนาการ สรีรวิทยาและกายวิภาคทางเพศ การเจริญพันธุ์ การคุมกำเนิด การตั้งครรรภ์ และการคลอดบุตร เอชไอวีและเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ชีวิตครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล วัฒนธรรมและเพศวิถี การส่งเสริมด้านสิทธิมนุษยชน การไม่เลือกปฏิบัติ บทบาทและความเท่าเทียมทางเพศสภาวะ พฤติกรรมทางเพศ ความหลากหลายทางเพศ การทารุณกรรมทางเพศ ความรุนแรงที่เกิดจากเพศสภาวะ และแนวปฏิบัติที่เป็นอันตราย

2. ค่านิยม ทักษะคติ และบรรทัดฐานทางสังคม : เพศวิถีศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนในการทบทวนค่านิยม ทักษะคติ และบรรทัดฐาน (ส่วนบุคคล และของครอบครัว เพื่อน และชุมชน) เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ สุขภาพ พฤติกรรมที่มีความเสี่ยงและการตัดสินใจ และในการพิจารณาหลักการของการยอมรับความแตกต่าง ความเคารพ ความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิมนุษยชน และความเท่าเทียมกัน

3. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล : เพศวิถีศึกษาเป็นการเสริมสร้างทักษะที่เกี่ยวกับ การตัดสินใจ การกล้าแสดงความต้องการของตนเองอย่างไม่ก้าวร้าว การสื่อสาร การต่อรอง และการปฏิเสธ โดยที่ทักษะเหล่านี้สามารถเป็นประโยชน์ต่อความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อน และคูรักรหรือคู่นอนได้

4. ความรับผิดชอบ : เพศวิถีศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเองเช่นเดียวกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยอาศัยความเคารพ การยอมรับ การเปิดกว้าง การเห็นอกเห็นใจ (Empathy) ต่อมมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าแต่ละคนจะมีสถานะสุขภาพหรือเพศวิถีอย่างไร นอกจากนี้ เพศวิถีศึกษายังยึดมั่นในหลักการของความเท่าเทียมทางเพศ การขัดขืนต่อการ

มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือที่เกิดจากการถูกบังคับ และในการปฏิเสธรใช้ความรุนแรงในความสัมพันธ์ รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ซึ่งรวมถึง การใช้ถุงยางอนามัยและอุปกรณ์การคุมกำเนิดชนิดอื่น ๆ อย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ

กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติUNFPA (2558, น.25) กล่าวว่า เพศวิถีศึกษา (Comprehensive Sexuality Education) ว่า คือกลวิธีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิทธิและให้ความสำคัญกับเพศภาวะไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกโรงเรียน เพศวิถีศึกษาเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถใช้ความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และค่านิยม เพื่อพัฒนามุมมองเชิงบวกด้านเพศวิถี พร้อมกับพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมของตนเอง ทั้งนี้โดยนำวิสัยทัศน์แบบองค์รวมของเพศวิถีและพฤติกรรมทางเพศมาใช้ซึ่งครอบคลุมมากกว่าการมุ่งเน้นการป้องกันการตั้งครรภ์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้เนื้อหาเพศวิถีศึกษาประกอบด้วยเนื้อหา 6 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, น.9-16)

1. พัฒนาการทางเพศ (Human Sexuality Development) มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศแต่ละช่วงวัย ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เน้นสาระเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีระเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว พัฒนาการทางเพศ การสืบพันธุ์ ภาพลักษณ์ต่อร่างกาย (Body Image) ตัวตนทางเพศ และความพึงพอใจทางเพศ (Sexual Identity and Orientation)

2. สุขภาวะทางเพศ (Sexual Health) หรือสุขภาพทางเพศเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศที่เหมาะสมตามวัย มีสาระเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์จากความสัมพันธ์ทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย วิธีการคุมกำเนิด การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอ็ดส์ การล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรงทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์

3. พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior) มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่พัฒนาไปตามช่วงชีวิต การเรียนรู้อารมณ์ทางเพศ การช่วยตัวเอง จินตนาการทางเพศ การแสดงออกทางเพศ การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ การตอบสนองทางเพศ เป็นต้น

4. สัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Relationship) เป็นเนื้อหาในมิติของครอบครัว เพื่อน การคบเพื่อนต่างเพศ ความรัก การใช้ชีวิตคู่ การแต่งงาน การเป็นพ่อแม่

5. ทักษะส่วนบุคคล (Value, Attitudes and Skills หรือ Personal Skills) เป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการดำเนินชีวิต ได้แก่

5.1 การให้คุณค่ากับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งระบบการให้คุณค่านี้เป็นตัวชี้นำพฤติกรรมเป้าหมายและการดำเนินชีวิตของเรา

5.2 การสื่อสารรับฟัง การแลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดที่สอดคล้องหรือแตกต่างกัน

5.3 การตัดสินใจ การต่อรอง การทำความเข้าใจ เพื่อบรรลุความตั้งใจหรือเลือกทางเลือกที่ตนรับผิดชอบบรรลุผล

5.4 การรักษาและยืนยันในความเป็นตัวของตัวเอง สามารถแสดงความรู้สึกความต้องการของตนเองโดยการเคารพในสิทธิของผู้อื่น

5.5 การจัดการกับแรงกดดันจากเพื่อน สิ่งแวดล้อม และอคติทางเพศ การแสวงหาคำแนะนำ ความช่วยเหลือ การจำแนกแยกแยะข้อมูลที่ต้องการออกจากข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

6. สังคมและวัฒนธรรม (Social, Culture and Human Rights) เป็นเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ และการแสดงออกในเรื่องเพศที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางสังคม วัฒนธรรม บทบาททางเพศ ในบริบทของสังคม วัฒนธรรม กฎหมาย สิทธิส่วนบุคคล ศิลปะและสื่อต่าง ๆ

Kirby, Roller and Wilson (อ้างถึงใน UNESCO 2552) กล่าวถึงหลักปฏิบัติที่ดีสำหรับสถาบันการศึกษาในการจัดกิจกรรมเพศวิถีศึกษาบูรณาการ ดังนี้

1. ดำเนินการแผนการสอนที่มีเวลาอย่างน้อย 12 คาบเรียน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเพศวิถีของเยาวชน จำเป็นต้องให้ครอบคลุมหัวข้อที่หลากหลาย โดยในการลดความเสี่ยงของเยาวชนจากการมีเพศสัมพันธ์ จะต้องครอบคลุมทั้งปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยลดความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ซึ่งวิธีการทั้งสองแบบนี้ต้องใช้เวลา จึงทำให้แผนการสอนที่ดำเนินการในโรงเรียนมีผลในทางบวกต่อพฤติกรรมในระยะยาวเกือบทุกแผนใช้เวลา 12 คาบเรียนหรือมากกว่านั้น และบางแผนใช้เวลาถึง 30 คาบเรียนหรือมากกว่านั้นก็มี โดยที่แต่ละคาบเรียนใช้เวลาประมาณ 50 นาที

2. ให้มีคาบเรียนที่ต่อเนื่องกันในระยะเวลาหลาย ๆ ปี เพื่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด แผนการสอนจะต้องครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ในระยะเวลาหลาย ๆ ปี โดยตระหนักถึงความเหมาะสมกับวัยอยู่เสมอ และเมื่อมีการให้สาร (Messages) ที่ชัดเจนเกี่ยวกับพฤติกรรมแก่เยาวชน ยังต้องมีการเน้นย้ำสารเหล่านั้นหลาย ๆ ครั้ง ซึ่งแผนการสอนส่วนใหญ่ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในระยะยาว โดยที่ผลดังกล่าวยังสามารถวัดพบได้เมื่อติดตามผลหลังจากการดำเนินงาน 2 ปีขึ้นไป ล้วนอาศัยการมีคาบเรียนตามลำดับภายในระยะเวลา 2 หรือ 3 ปี หรือไม่ ก็เป็นแผนงานที่จัดคาบเรียนส่วนใหญ่ไว้ในปีแรก และตามมามากด้วยคาบเรียนเป็นครั้ง ๆ ไปเพื่อทบทวนเนื้อหาหลังจากผ่านไปหลาย ๆ เดือนหรือแม้แต่หลายปีแล้ว ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้สามารถจัดคาบเรียนได้จำนวนมากขึ้นและยังให้โอกาสในการทบทวนประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญภายในระยะเวลาหลาย ๆ ปี

3. เลือกผู้ให้ความรู้ที่มีความสามารถและแรงจูงใจที่จะดำเนินงานตามหลักสูตร คุณภาพของผู้ให้ความรู้นั้นมีผลกระทบอย่างมากต่อประสิทธิผลของหลักสูตร ผู้ให้ความรู้ตาม

หลักสูตรจึงควรได้รับการคัดเลือกผ่านกระบวนการที่โปร่งใสที่ระบุอย่างชัดเจนว่าคุณลักษณะที่เกี่ยวข้อง และที่ต้องการคืออะไร ซึ่งประกอบด้วยความสนใจในการสอนตามหลักสูตร ความสะดวกใจในการพูดคุยเรื่องเพศวิถี ความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียน และทักษะในการใช้วิธีการเรียนการสอน ที่เน้นการมีส่วนร่วมหากผู้ให้ความรู้ขาดความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะพูด

4. การให้การฝึกอบรมเฉพาะด้านสำหรับครูมีความสำคัญ เพราะการให้ความรู้ด้านเพศวิถีศึกษานั้นมักจะต้องเกี่ยวข้องกับแนวคิดใหม่ ๆ และวิธีการเรียนรู้ใหม่ ๆ ซึ่งการฝึกอบรมนี้ควรมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ควรมีการสอนและฝึกปฏิบัติวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีความสมดุลระหว่างการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ทักษะบนพื้นฐานของหลักสูตรที่จะนำไปดำเนินการ และควรให้โอกาสในการซ้อมบทเรียนหลัก ๆ ในหลักสูตร

5. ให้มีการบริหารจัดการ การติดตาม และการควบคุมคุณภาพอยู่เสมอ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนจำนวนมากยังเป็นสิ่งใหม่อยู่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจึงควรให้การสนับสนุน คำแนะนำ และการดูแลแก่ครูที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพศวิถีศึกษา ซึ่งหัวหน้างานหรือผู้บริหารควรติดตามการดำเนินงานเพื่อให้แน่ใจว่าหลักสูตรมีการดำเนินการตามที่ได้วางแผนไว้ครบทั้งหลักสูตร และให้แน่ใจว่าครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาจะสามารถเข้าถึงการสนับสนุนในการรับมือกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ท้าทาย

จากแนวคิดในการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องเพศวิถีศึกษา สรุปได้ดังนี้ การดำเนินการจัดกิจกรรม เพศวิถีศึกษา ควรอยู่บนพื้นฐานหลักสากลในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยใช้หลักสูตรเพศวิถีศึกษา มีจุดเน้นเพศภาวะ มีการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเอื้อต่อสุขภาวะที่ดี มีการเชื่อมโยงกับแหล่งบริการด้านสุขภาพเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ และโครงการริเริ่มอื่น ๆ ที่แก้ปัญหา เพศภาวะ จัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมเพื่อนำข้อมูลไปใช้ได้ในระดับบุคคล เสริมสร้างความเข้มแข็ง

บริบทของโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก

เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 2563 : ออนไลน์) ตั้งอยู่เลขที่ 889 หมู่ที่ 6 ถนนพิษณุโลก-อุตรดิตถ์ ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก รับผิดชอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดครอบคลุมเขตพื้นที่บริการ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ อำเภอพรหมพิราม อำเภอวัดโบสถ์ มีการแบ่งส่วนราชการภายใน ได้แก่ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัด

การศึกษา กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และ หน่วยตรวจสอบภายใน กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 อยู่ในกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 37 ให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 36 และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1.1 อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตร การศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

1.3 รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

2. อำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ.2553

2.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2.2 วิเคราะห์และจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้ง กำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

2.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

2.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่ การศึกษา

2.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่

การศึกษา

2.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.7 จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

2.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

2.10 ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้าน การศึกษา

2.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่ การศึกษา

2.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

โรงเรียนขยายโอกาส

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 69 โรงเรียน ในพื้นที่ 4 อำเภอ ดังนี้

โรงเรียนในเขตอำเภอนครไทย จำนวน 20 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนนครไทยวิทยาคม
2. โรงเรียนประชาสงเคราะห์พิทยา
3. โรงเรียนภูเขตรวมไทยพัฒนา
4. โรงเรียนกัลยาณวิวัฒนา 1
5. โรงเรียนชุมชน 8 ราษฎร์อุทิศพิทยา
6. โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ
7. โรงเรียนบ้านพร้าว
8. โรงเรียนบ้านแยง
9. โรงเรียนบ้านเข็กใหญ่
10. โรงเรียนเกษตรสุราษฎร์บำรุง

11. โรงเรียนบ้านหนองหิน
12. โรงเรียนบางยางพัฒนา
13. โรงเรียนบ้านหนองกะท้าว
14. โรงเรียนบ้านนาโพธิ์นาจาน
15. โรงเรียนบ้านแก่งห้วยแก่งไฮ
16. โรงเรียนบ้านนาหนอง
17. โรงเรียนวิทย์สัมพันธ์
18. โรงเรียนบ้านห้วยเฮี้ย
19. โรงเรียนบ้านลาดค้อ
20. โรงเรียนบ้านห้วยทรายเหนือ

โรงเรียนในเขตอำเภอชาติตระการ จำนวน 13 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนบ้านชาติตระการ
2. โรงเรียนบ้านนาจาน
3. โรงเรียนบ้านท่าสะแก
4. โรงเรียนบ้านห้วยท้องฟาน
5. โรงเรียนบ้านขุนน้ำค้ำ
6. โรงเรียนวัดบ่อภาค
7. โรงเรียนชุมชนวัดบ้านดง
8. โรงเรียนบ้านเนินทอง
9. โรงเรียนบ้านเนินสุวรรณ
10. โรงเรียนบ้านนาล้อม
11. โรงเรียนบ้านสวนเมี่ยง
12. โรงเรียนบ้านห้วยช้างแทง
13. โรงเรียนบ้านโคกใหญ่

โรงเรียนในเขตอำเภอพรมพิราม 24 จำนวน โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนวัดท้องโพลง
2. โรงเรียนวัดวังจี้วาม
3. โรงเรียนบ้านหนองไผ่
4. โรงเรียนผดุงวิทยา
5. โรงเรียนหนองสะแกประชาชนกุล
6. โรงเรียนวัดหนองมะคัง

7. โรงเรียนวัดทับยายเชียง
8. โรงเรียนทับยายเชียงวิทยา
9. โรงเรียนวัดห้วยตั้ง
10. โรงเรียนวัดสะพานหิน(วงศ์วานประชาสรรค์)
11. โรงเรียนวัดทางไหล
12. โรงเรียนวัดสนามไชย
13. โรงเรียนบ้านป่าสัก (ทศพลอนุสรณ์)
14. โรงเรียนราษฎร์ศรีธาวิทยา
15. โรงเรียนวัดวงษ์อึ้ง
16. โรงเรียนวัดวังวน
17. โรงเรียนบ้านคลองท่าเนียบ
18. โรงเรียนบ้านหนองห้าง
19. โรงเรียนวัดคลองมะเกลือ
20. โรงเรียนบ้านบุงวิทยา
21. โรงเรียนวัดคลองตาล(ศรีรัตนประชานุกูล)
22. โรงเรียนชุมชนวัดย่านชาต(ประชาสงเคราะห์)
23. โรงเรียนประชาอุปถัมภ์
24. โรงเรียนวัดกระบังมั่งคณาาราม(พิศาลประชาสรรค์)

โรงเรียนในเขตอำเภอวัดโบสถ์ 12 จำนวน โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนห้วยปลาไหล
2. โรงเรียนบ้านน้ำโจน
3. โรงเรียนบ้านแก่งคันนา
4. โรงเรียนวัดเหล่าขวัญ(จำรองนุเคราะห์)
5. โรงเรียนวัดเสนาสน์
6. โรงเรียนวัดนาขาม
7. โรงเรียนวัดน้ำคบ
8. โรงเรียนแก่งบ้านยางป่าคาย
9. โรงเรียนบ้านวัดโบสถ์(บำรุงวุฒิวิทยา)
10. โรงเรียนวัดโบสถ์
11. โรงเรียนวัดบ้านน้อย
12. โรงเรียนวัดหินลาด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา

ไพโรบุรณ์ จาริต (2553, น.69-76) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะของข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะของข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา ที่มีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในการ ในการนำไปสู่ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก รายงานพบว่า มีสามด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ และด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะ ของข้าราชการครู พบว่าแตกต่างกันจำนวน 10 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา การสื่อสารและการใช้ภาษา การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการชั้นเรียน การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ในด้านประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา จิตวิทยาสำหรับครู การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน แนวทางในการพัฒนาที่ส่งเสริมให้ครู สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คือการพัฒนาความรู้ ความสามารถ สนับสนุนให้ครูได้ไปเรียนรู้ อบรม สัมมนาให้เหมาะสมกับการพัฒนาตนเองมีการสรุป และติดตามผล อย่างต่อเนื่อง

นาริรัตน์ รักวิจิตรกุล ชัยยุทธ์ ศิริสุทธิ และโกวัฒน์ เทศบุตร (2558, น.54-56) ได้ศึกษา เรื่องการระดมทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการระดมทุนของโรงเรียน ประถมศึกษาและประถมศึกษาขยายโอกาส ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในการ เชิญชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ภาวะผู้นำของศิษย์เก่าในการระดมทุน ชุมชนและ บุคลากรในโรงเรียนมีวัฒนธรรมของการบริจาคเพื่อส่วนรวม การบริหารจัดการเงินบริจาคมีความ โปร่งใสและบรรลุลวัตถุประสงค์ของการขอรับบริจาค และการแสวงหาแหล่งทุนจากภายนอกชุมชน

ณัฐพงศ์ รัตนรังษี (2559, น.51-63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของฝ่ายบริหาร หัวหน้างาน/หัวหน้ากลุ่มสาระที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับกลุ่มงานบริหารงบประมาณ โดยใช้แนวคิดตามขอบเขตเพื่อหาตามมาตรฐานการจัดการ

ทางการเงินตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารงบประมาณการเงิน และควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านการตรวจสอบภายใน พบว่าแนวทางการพัฒนาการวางแผนงบประมาณควรมีการประชุม สร้างความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นร่วมกันให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในและภายนอก ในปัจจุบันการนิเทศติดตาม เพื่อให้ได้ข้อบกพร่องและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการในสถานศึกษา งบประมาณน้อยจึงเกิดความไม่เข้าใจปัญหาที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนงบประมาณ แผนงาน/โครงการ และ การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ ปฏิทินปฏิบัติงาน และการประเมิน แผนกลยุทธ์ ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหาร งบประมาณที่สำคัญคือ สถานศึกษาควรจัด ประชุมบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจ และจัดอบรมเกี่ยวกับดำเนินการจัดทำรายละเอียดแผนงบประมาณ

ปริศนา สีเงิน (2559, น.65-73) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อันเป็นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

พิณสุตา สิริธรรังศรี (2562, น.126) ได้ศึกษาการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในระดับนโยบายมีกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจน ระดับ สถานศึกษามีการระดมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ปัญหาคือ ขาดการมีส่วนร่วมในการระดม ทรัพยากรของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จคือ การวางแผนที่ดีการมีส่วนร่วม ภาวะ ผู้นำผู้บริหาร การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง การใช้จ่าย ทรัพยากร ตามวัตถุประสงค์และการติดตามประเมินผลและรายงาน 2. รูปแบบการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา เป็นรูปแบบกลางที่สถานศึกษาต่างๆ สามารถเลือกใช้ได้ตามบริบท ประกอบด้วย

แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการระดมทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ประเภททรัพยากรที่ระดม กลยุทธ์ที่ใช้ใน การระดม สิ่งที่จะระวางในการระดม และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

วิภาดา สารัมย์ (2562, น.96) ได้ศึกษา การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประทุมธานี พบว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีการจัดการด้านการบริหารงานบุคคลตามของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดกรอบ โครงสร้างการบริหารงานไว้อย่างชัดเจน ความรู้ความเข้าใจในสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหารที่มีความสำคัญของกระบวนการบริหารหรือวิธีการบริหารองค์กรโดยทั่วไป เพราะความสำเร็จของงานนั้น ขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่จะพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้มีศักยภาพ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษารวมไปถึงการกำหนดกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และเป็นธรรมมีการและเมินผลงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้บุคคลเสนอแนวทางการประเมินการปฏิบัติงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศวิถีศึกษา

วจิ ปัญญาใส (2559, น.186-189) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา บูรณาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยเสนอผลตามรูปแบบของพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตรและหุ้นส่วน (Partnership) พบว่าการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้อาสาสมัครแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน มีลักษณะการร่วมคิดร่วมทำ ดังต่อไปนี้

1.1 ครู มีการอบรมเตรียมครูผู้สอนเพศศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายทั้ง 3 รุ่น โดยในช่วงแรกจะอบรมครูแกนนำ 5 คน หลังจากทำการเรียนการสอนแล้ว 8-10 สัปดาห์ จะทำการอบรมครู ทุกคนในโรงเรียนกระบวนการจัดการเรียนการสอนและเป็นครูผู้สอนเพศศึกษาได้ รวมทั้งมีการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ความสำเร็จด้านการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 นักเรียน จัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนแกนนำ 2 รุ่น จำนวน 90 คน และ 70 คน ตามลำดับ เพื่อเป็นเยาวชนจิตอาสาจัดกิจกรรมขยายความรู้ด้านเพศศึกษาแก่ชุมชน และทำหน้าที่เพื่อนช่วยเพื่อนในชุมชนเพศศึกษาในแต่ละโรงเรียน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียน มีการจัดประชุมชี้แจงและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความสำเร็จต่อผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายทุกภาคเรียน ๆ ละ 1 ครั้ง

2. เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปสู่ผลงานวิชาการ (Knowledge Sharing and Scholarship) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับสภาพบริบทโรงเรียนจัดใน 2 รูปแบบ คือ

2.1 รูปแบบการจัดเป็นวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตร กลุ่มสาระ สุขศึกษา พลศึกษา กำหนดหน่วยกิต 0.5 หน่วยกิต สอนต่อเนื่อง 1 คาบต่อสัปดาห์ ครูผู้สอนต้องผ่านการอบรมการเตรียมครูเพศศึกษา มี 4 โรงเรียนที่เลือกใช้รูปแบบนี้ คือ โรงเรียนลับแลพิทยาคม โรงเรียนท่าปลาประชาอุทิศ โรงเรียนอนุบาลไทยรัฐวิทยา 5 และโรงเรียนเทศบาลทำอัฐ ซึ่งการใช้รูปแบบนี้จะทำให้เกิดความยั่งยืน นักเรียนได้เรียนอย่างต่อเนื่องมีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องทุกสัปดาห์และมีการประเมินผลที่เป็นรูปธรรมตรวจสอบได้ ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและยอมรับในวิชาเพศศึกษา รวมถึงผู้ปกครองร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับบุตรหลานได้

2.2 รูปแบบการจัดในคาบแนะแนว โดยจัดให้ได้ 8 คาบต่อภาคเรียนหรือ 16 คาบต่อปี และจัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างอิสระและต่อเนื่อง ครูผู้สอนคือ ครูในรายวิชาสุขศึกษาและครูแนะแนวที่ผ่านการอบรม เตรียมครูผู้สอนเพศศึกษาทำหน้าที่สอนแก่นักเรียนทุกระดับชั้น และใช้วิธีการเตรียมเนื้อหาให้ครูประจำชั้นให้ความรู้ในคาบโฮมรูมด้วย รวมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เพศศึกษานอกห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพใช้นวัตกรรม Outdoor learning, Good morning set Gd. ให้ ม.6 สอนน้อง ม.1 เป็นต้น มีเพียง 1 โรงเรียนใช้รูปแบบนี้คือ โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์ ซึ่งการใช้รูปแบบนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนสำหรับผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกันมี ดังนี้

หลักสูตรการอบรมครูผู้สอนเพศศึกษา ซึ่งเกิดจากการลองใช้หลักสูตรขององค์กรแพธ แห่งประเทศไทย ในปี 2555 ซึ่งมีการเก็บข้อมูลจากการเข้าร่วมกัน การลงไปเก็บข้อมูลกับชุมชนแต่ละพื้นที่ของการวิจัย และครูโรงเรียนเครือข่ายนำข้อมูลมาปรับหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนแต่ละโรงเรียนให้เหมาะสมตามบริบท และความต้องการของชุมชนได้ดำเนินการสร้างหลักการเตรียมครูผู้สอนเพศศึกษาเพื่อใช้ในการอบรมครูร่วมกัน ซึ่งต่อมาได้ขยายเครือข่ายไปยังสำนักเขตพื้นที่ประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

2. หลักสูตรอบรมความรู้เพศศึกษาเบื้องต้นแก่บุคคลทั่วไป เกิดจากข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนของโรงเรียนเครือข่าย และความต้องการของผู้นำชุมชนที่เป็นตัวแทนจาก องค์กรปกครองท้องถิ่นต่าง ๆ ที่ต้องการให้ประชาชนในแต่ละชุมชนมีความรู้และความเข้าใจเพศศึกษาให้ถูกต้อง เพื่อลดแรงต้านในการให้ข้อมูลด้านเพศศึกษาแก่ชุมชนในการที่จะช่วยปกป้องกันแก้ปัญหาการท้องในวัยรุ่น ซึ่งจะสามารถขยายความรู้แก่ชุมชนได้มากขึ้น นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาทำให้เกิดแหล่งเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาในศูนย์การเรียนรู้เพศศึกษาประจำตำบลต่าง ๆ ให้ชุมชนและโรงเรียนใกล้เคียงหรือประชาชนทั่วไป มาเรียนรู้ได้ เช่น โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์เกิดนวัตกรรม

Outdoor learning, One Student on Paper, Let is Talk about Sex did you know your และ Care of you just are minute เป็นต้น

3. เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual Benefits) ซึ่งพบว่าในระดับชุมชน เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านเพศศึกษาอย่างเหมาะสม โดยการจัดศูนย์การเรียนรู้เพศศึกษา ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในท้องถิ่นเดียวกันในการใช้นวัตกรรมร่วมกัน อีกทั้งยังได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อชุมชนก่อให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมทั้งหลักสูตรการอบรมความรู้เพศศึกษาเบื้องต้นสำหรับบุคคลทั่วไปซึ่งสามารถนำไปจัดอบรมแก่คนในชุมชนได้ ระดับโรงเรียน มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วมที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมวัยรุ่นเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียนนั้นๆ รวมทั้งหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนเพศศึกษา ซึ่งโรงเรียนเครือข่ายสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมครูได้ ส่วนระดับบุคคล ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้นำ/ตัวแทนชุมชน แกนนำเยาวชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น และมีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้

4. เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ (Measurable Social Impact) การดำเนินงานแบบร่วมคิดร่วมทำนำปฏิบัติ ระหว่างคณะวิจัยและโรงเรียนเครือข่าย อปท. ในพื้นที่ ตัวแทนชุมชนและผู้ปกครองได้เกิดผลกระทบที่สังคมประเมินได้ ดังนี้เรียน 1. โรงเรียนเครือข่ายจำนวน 6 โรงเรียน ได้รับโล่รางวัลระดับประเทศในการเป็นโรงเรียนต้นเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน โดยได้รับโล่รางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2557 ได้แก่ โรงเรียนลับแลพิทยาคม โรงเรียนท่าปลาประชาอุทิศ โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์ โรงเรียนอนุบาลไทยรัฐวิทยา 5 โรงเรียนเทศบาลทำอิฐ และโรงเรียนทองแสนขันวิทยา 2. จำนวนนักเรียนสาวที่มีปัญหาและท้องในวัยเรียนลดลงในทุกโรงเรียน อันเนื่องมาจากชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ด้านเพศศึกษาเพิ่มขึ้น และชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ ความร่วมมือเกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดระหว่างโรงเรียน องค์กร ปกครอง ท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน 3. เครือข่ายความร่วมมือเกิดขึ้นในทุกภาคส่วนและทุกระดับ ตั้งแต่จังหวัด องค์กรปกครองท้องถิ่นโรงพยาบาล โรงเรียน เครือข่ายเด็ก เครือข่ายผู้ปกครอง และมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นแกนเชื่อมสำคัญในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการท้องในวัยรุ่นและสุขภาพ 4. เครือข่ายโรงเรียนที่เกิดการขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัด จำนวน 19 โรงเรียน โรงเรียนขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 จำนวน 39 โรงเรียน และมีแนวโน้มขยายไปยัง สพป.อต. เขต 2 โดยครูโรงเรียนเครือข่ายของโครงการวิจัย นอกจากนี้ ยังพบว่า ได้เกิดการขยายเครือข่ายการเรียนรู้เพศศึกษาฯ ในลักษณะนี้ออกไปอีกโดย

โรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้เพศศึกษาประจำตำบลขยายโดยโรงเรียนใกล้เคียงในอัตราส่วน ปีละ 1 : 1 จนขณะนี้ มีโรงเรียนเครือข่าย 17 โรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่าย (อปท.) 14 อปท. รวมถึงขยายเครือข่ายครอบคลุมโรงเรียนมัธยมศึกษา (19 โรงเรียน) และโรงเรียนขยายโอกาส 39 โรงเรียน อีกทั้งเครือข่ายบุคลากรในหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ทั้งที่เป็นครู เจ้าหน้าที่ในอปท. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ตัวแทนชุมชน และศึกษานิเทศก์ ในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 และเขต 2 ด้วย

บุญเยี่ยม สุทธิพงษ์เกียรติ (2551, น.98-101) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบสุขศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : กรณีศึกษาโรงเรียน อ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม จังหวัดอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบสุขศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการเลือกสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ นักเรียนที่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์สูงสุด ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมี 2 ประเภท คือ รูปแบบสุขศึกษา และแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามชุดเดียวกัน โดยเก็บข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนและหลังการทดลอง ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วย Paired Sample t-test ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศ เจตคติต่อเรื่องเพศ การปฏิบัติที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และทักษะ การปฏิเสธพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ดีกว่าหลังทดลอง และหลังการทดลองนักเรียน เกณฑ์และตัวชี้วัด ของรูปแบบการประเมิน 1. ตัวชี้วัด 2. เกณฑ์พิจารณา 3. เกณฑ์การให้คะแนน โมเดลในการกำหนดเกณฑ์การประเมินของ Stake & Denny (1973) 1. โมเดลความงอกงาม (Growth Model) 2. โมเดลสมบูรณ์ (Absolute Model) 3. โมเดลสัมพัทธ์ (Relative Model) 80 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ เรื่องเพศ เจตคติต่อเรื่องเพศ การปฏิบัติที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่าง จากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.05 และ 0.001 ตามลำดับ ส่วนทักษะ การปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์พบว่าหลังการทดลองไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

มุกดา ไชยมโน และคณะ (2561, น.90) ได้ศึกษา การศึกษาเพศวิถีของการตั้งครรภ์วัยรุ่น ในโรงเรียน พบว่า การก่อรูปการตั้งครรภ์วัยรุ่นเป็นผลมาจากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม สื่อสังคม ออนไลน์ ช่องว่างในทัศนคติเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ใหญ่ สัมพันธภาพภายในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ ทัศนคติของวัยรุ่นเกี่ยวกับความรัก การสร้างสัมพันธภาพระหว่างคนรักของวัยรุ่น การไม่ตระหนักถึงการคุมกำเนิด ซึ่งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นจนเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นมา เพศวิถีมีความข้องเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในโรงเรียน คือ ขาดการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ค่านิยมทางเพศที่ไม่เหมาะสม อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ สื่อกระตุ้น

อารมณ์ทางเพศ วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ และความลึกลับของการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้ คือ การเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการเรียนรู้เพศศึกษา การเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน ผลักดันพ่อวัยรุ่นให้มีส่วนรับผิดชอบปัญหา การสร้างกระแสความเท่าเทียมกันในสังคมการปรับเปลี่ยนทัศนคติของสังคม การกรองข่าวของสื่ออย่างเป็นธรรม

งานวิจัยต่างประเทศ

Jackson. D.L. (2001, pp.114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการรับรู้ความสัมพันธ์ที่ดีกับกับโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงของวัยรุ่นหญิงจำนวน 1,815 ผลการวิจัย พบว่าการมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงของวัยรุ่นหญิงสามารถดูได้จากประวัติการตั้งครรภ์ และการ คนไม่คุมกำเนิด และพบว่าการมีเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียน และการใช้ยาคุมกำเนิด

Lou J. H. and Chen S.H. (2009, p.23-24) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศทัศนคติทางเพศ และพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยของวัยรุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาเหตุ และผลของวัยรุ่นชายได้หันเรื่องผลกระทบต่อการใช้ชีวิตสัมพันธ์ โดยใช้โครงสร้างนำเสนอถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ ทัศนคติ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่ง พบว่าวัยรุ่นที่มีความรู้ทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติในทิศทางลบ ไม่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย และวัยรุ่นที่มีความรู้ทางเพศสัมพันธ์มากขึ้นจะมีทัศนคติด้านบวกน้อยลงและไม่แสดงถึงการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย

O' Neill (2005 p.23-24) ได้ศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพศศึกษาของลูกโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการรับรู้ของผู้ปกครองในการเอาใจใส่การเรียนเพศศึกษาของลูกเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองในภาคใต้ของรัฐแคลิฟอร์เนีย จำนวน 51 คน โดยถามผู้ปกครองในประเด็นเกี่ยวกับเพศให้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง เช่น ปัญหาเกี่ยวกับเพศ ความรู้สึกสบายใจในการพูดคุยเกี่ยวกับเพศแหล่งข้อมูลทางเพศศึกษา ความคิดเห็นต่อการเรียนเพศศึกษาและการจัดการเรียนการสอนที่พวกเขาจะสามารถให้การช่วยเหลือได้ ผลการศึกษา พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับเรื่องเพศ แต่อย่างไรก็ตาม การพูดคุยอยู่ในเนื้อหาที่จำกัดเด็กที่เพศและอายุแตกต่างกันจะมีการพูดคุยเกี่ยวกับเพศระหว่างกันไป และมีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างความสะดวก การพูดคุยเกี่ยวกับเพศของผู้ปกครองกับเนื้อหาสาระทางเพศ ที่พูดคุยกัน ผู้ปกครองสนับสนุนและยินดี ให้มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานของกลุ่มบุคคลในองค์กรที่เข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันของ

องค์กร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์กร การจัดสรรบุคลากร การนำหรือการสั่งการ และการควบคุมองค์กร การจัดการทรัพยากรประกอบด้วย การใช้งานและการจัดวางทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรเทคโนโลยี ของกลุ่มบุคคลในเรื่องการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ที่เกี่ยวข้องสภาพปัญหา ความมเป็นจริง จากสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาจะเห็นได้ว่า เป้าหมายหลักของการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา คือ การที่เด็กและเยาวชนได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านความรู้ ทักษะและค่านิยมในการเลือกบนพื้นฐานของความรับผิดชอบ ในประเด็นความสัมพันธ์ทางเพศและความสัมพันธ์ทางสังคมของตนเอง การจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบของหน่วยงานด้านการศึกษา โดยเฉพาะในบริบทที่การขาดความรู้ และการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ผิดอาจเป็นภัยต่อชีวิตได้ หมายความว่า ครูที่สอนในห้องเรียนจะต้องร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการปกป้องและรับผิดชอบต่อสุขภาพของเยาวชน อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีความเป็นผู้นำทางสังคมและการเมืองในการสนับสนุนผู้ปกครอง โดยรับมือกับความท้าทายของการให้เด็กและเยาวชนได้เข้าถึงความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องมีในชีวิตส่วนตัว ชีวิตทางสังคมและชีวิตทางเพศของตนเองการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการศึกษาเพศในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จาก 69 โรงเรียน ใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนครไทย อำเภอพรหมพิราม อำเภอวัดโบสถ์ จำนวน 1,043 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 100 คน ในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 25 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2563 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group)

กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ศึกษานิเทศก์ 2 คน ครูฝ่ายวิชาการ 2 คน ครูแนะแนว 2 คน ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา 4 คน กรรมการสถานศึกษา 2 คน รวม 14 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติ ดังนี้

เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และประเด็นในการสนทนากลุ่ม ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น ดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ด้านการบรหารงานวิชาการ ด้านการบรหารงานงบประมาณ ด้านการบรหารงานบุคคล ด้านการบรหารงานทั่วไป สอบถามเป็นลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

2. ประเด็นในการสนทนากลุ่ม เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยมีการกำหนดแนวคำถามในการสนทนาของแนวทางการจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สนทนากลุ่ม

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

การสร้างแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และประเด็นในการสนทนากลุ่ม ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

1.2 สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำมาเสนอประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาทั้งฉบับ เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการเพศวิถีศึกษา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการเพศวิถีศึกษา

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการเพศวิถีศึกษา

แบบสอบถามมีค่า IOC เท่ากับ 0.96

1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มาหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ตามวิธีของเพียร์สันแล้วจึงทำการตัดข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.5 นำข้อคำถามที่ได้คัดเลือกมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

1.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มจากข้อมูลที่ได้มาจากสภาพการบริหารงาน มาประมวลเข้าด้วยกัน โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้สรุปข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษ วิชาศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป แล้วนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำมากำหนดเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่มย่อย

2.1.2 นำร่างประเด็นการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.1.3 จัดพิมพ์ประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษวิชาศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ถึงผู้อำนวยการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อแจ้งให้ทราบถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษวิชาศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษวิชาศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ดังนี้

1. ขอหนังสือขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์ถึงผู้ให้ข้อมูล 14 คน ประกอบด้วย

1.1 ศึกษานิเทศก์ 2 คน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน

1.3 ครูฝ่ายวิชาการ 2 คน

1.4 ครูแนะแนว 2 คน

- 1.5 ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา 4 คน
- 1.6 กรรมการสถานศึกษา 2 คน
2. ส่งหนังสือขอความร่วมมือ เจ้าคณะวิทยานิพนธ์ฉบับย่อ และแนวประเด็นเพื่อการสนทนากลุ่ม ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม
3. ประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ทางโทรศัพท์เพื่อขออนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสนทนากลุ่ม
4. ดำเนินการสนทนากลุ่ม วันที่ 24 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง ตำบลทับยายเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นภาพรวมและเป็นรายด้าน ซึ่งใช้เกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ แบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 นำประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาสังเคราะห์เป็นแนวทางการจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพการ บริหารจัดการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยาย โฉกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยาย โฉกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จากการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแนวทางการบริหารจัดการ
การศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิษณุโลก เขต 3 ดังนี้

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 100)

สถานภาพ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	26	26
หญิง	74	74
รวม	100	100
2. อายุ		
20-30 ปี	53	53
31-40 ปี	23	23
41-50 ปี	17	17
51-60 ปี	5	5
60 ปีขึ้นไป	2	2
รวม	100	100
3. สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	25	25
ครูฝ่ายวิชาการ	25	25
ครูแนะแนว	25	25
ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา	25	25
รวม	100	100
4. การศึกษา		
ปริญญาตรี	75	75
ปริญญาโท	25	25
ปริญญาเอก		
อื่นๆ ระบุ.....		
รวม	100	100

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 74 และเพศชาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26 มีอายุในช่วง 20-30 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23 ถัดมา คือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17 อายุ 51-60 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ตามลำดับ ในส่วนของสถานภาพ พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และกลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และปริญญาโท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
 ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา	ระดับการปฏิบัติ/ความเป็นจริง			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.00	0.62	มาก	1
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.60	0.83	มาก	4
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.87	0.73	มาก	2
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.80	0.72	มาก	3
รวม	3.81	0.72	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาเพศวิถีศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.87$) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.80$) และด้านการบริหารงานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.60$)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ

สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ/ความเป็นจริง			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. สถานศึกษาพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ โดย จัดการเรียนการสอนเพศวิถีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.05	0.64	มาก	2
2. สถานศึกษามีการกำกับ ดูแล ติดตามและนิเทศการสอน เพศวิถีศึกษาเพื่อให้ครูได้ประเมินผลตามสภาพจริง	3.96	0.71	มาก	5
3. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนด้านเพศวิถีศึกษา	3.86	0.75	มาก	7
4. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีอย่างหลากหลาย	4.28	0.70	มาก	1
5. สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงาน อื่นในการส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถี ศึกษา	4.02	0.71	มาก	3
6. สถานศึกษาสร้างเครือข่ายร่วมมือเพื่อพัฒนากับ หน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา	3.96	0.70	มาก	4
7. สถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพศวิถี ศึกษาให้กับบุคคล ครอบครัวองค์กรและหน่วยงานอื่น	3.92	0.69	มาก	6
รวม	4.00	0.62	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู ใช้สื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ สถานศึกษา
พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยจัดการเรียน การสอนเพศวิถีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.05$)
ส่วนข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริม
และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านเพศวิถีศึกษา ($\bar{X} = 3.86$)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล

สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล	ระดับการปฏิบัติ/ความเป็นจริง			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. สถานศึกษาจัดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานการ จัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา	3.84	0.74	มาก	5
2. สถานศึกษากำกับดูแลและติดตามผลการ ปฏิบัติงานเพศวิถีศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.79	0.77	มาก	8
3. สถานศึกษาให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเนื้อหาและวิธีสอนตามความเหมาะสม	3.96	0.68	มาก	2
4. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนเพศ วิถีศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.02	0.68	มาก	1
5. สถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศมาตัดสินใจในการ จัดการเรียนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน	3.87	0.79	มาก	4
6. สถานศึกษาประสานงานกับเครือข่ายเพื่อร่วมมือ ช่วยเหลือกันในการส่งเสริมและจัดการเรียนรู้เพศวิถี ศึกษา	3.83	0.75	มาก	6
7. สถานศึกษาจัดให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษามีส่วนร่วม กำกับ ดูแล และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	3.88	0.72	มาก	3
8. สถานศึกษาจัดบุคลากรรับผิดชอบงานเพศวิถีศึกษา อย่างเหมาะสม	3.79	0.73	มาก	7
รวม	3.87	0.73	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้
ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ
สถานศึกษาให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และวิธีสอนตามความเหมาะสม
($\bar{X} = 3.96$) ส่วนข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษา
กำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานเพศวิถีศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.79$)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป

สภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระดับการปฏิบัติ/ความเป็นจริง			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. สถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการภายใน สถานศึกษาเรื่องพิเศษศึกษาให้ทันสมัยมีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	3.82	0.74	มาก	3
2. สถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีการสอน พิเศษศึกษาอย่างเหมาะสม	3.87	0.68	มาก	1
3. สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเรื่องพิเศษ ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.79	0.71	มาก	5
4. สถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้พิเศษศึกษา รวมทั้งขอความร่วมมือจากทุก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.70	0.73	มาก	6
5. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมเรื่องพิเศษศึกษาอย่างหลากหลายตาม ความสนใจ	3.83	0.70	มาก	2
6. สถานศึกษามีการบริหารจัดการเรื่องพิเศษศึกษากับ องค์กรเครือข่ายอย่างเหมาะสม	3.82	0.78	มาก	4
รวม	3.80	0.72	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาบุคลากร
ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีการสอนพิเศษศึกษาอย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย
สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาคือ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมเรื่องพิเศษศึกษาอย่างหลากหลายตามความสนใจ ($\bar{X} = 3.83$) ส่วนข้อที่มีสภาพการบริหาร

จัดการศึกษาพิเศษมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้พิเศษรวมทั้งขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.70$)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

สภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารงานงบประมาณ	ระดับการปฏิบัติ/ความเป็นจริง			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. สถานศึกษามีงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้พิเศษอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.52	0.87	มาก	4
2. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนและโครงการจัดการเรียนรู้พิเศษ	3.62	0.78	มาก	1
3. สถานศึกษาควบคุมตรวจสอบทางการเงิน และทรัพยากรอย่างเป็นระบบในการจัดการเรียนรู้เรื่องพิเศษ	3.62	0.80	มาก	2
4. สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้พิเศษอย่างเหมาะสม	3.62	0.86	มาก	3
รวม	3.60	0.83	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนและโครงการจัดการเรียนรู้พิเศษมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมา คือ สถานศึกษาควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพยากรอย่างเป็นระบบในการจัดการเรียนรู้เรื่องพิเศษ ($\bar{X} = 3.62$) และ สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้พิเศษอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้พิเศษอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.52$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มาเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่ม โดยเลือกประเด็นที่มีสภาพการบริหารจัดการเพศวิถีศึกษาระดับต่ำที่สุด 2 ลำดับ ในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม ผลการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปเป็นแนวทางได้ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาที่ต่ำ 2 อันดับ ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาให้กับบุคคล ครอบครัว องค์กรและหน่วยงานอื่น และสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านเพศวิถีศึกษา ผลการสนทนากลุ่มนำมาสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา และพัฒนาตนเองในเรื่องเพศวิถีอย่างต่อเนื่อง
2. สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยขอความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีบทบาทร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนศึกษาเพศวิถีศึกษากับบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมกันกำกับ ติดตาม และประเมินผล
3. สถานศึกษารับฟัง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการสร้างภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา
4. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ เทคโนโลยี AI มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและทำวิจัยเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลการสนทนากลุ่ม ดังนี้

“.....สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองเรื่องเพศวิถีอย่างต่อเนื่อง.....”

(ศึกษานิเทศก์คนที่ 1)

“.....สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง บุคคลภายนอก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอนร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา.....”

(ศึกษานิเทศก์คนที่ 2 ครูแนะแนวคนที่ 2)

“.....ต้องรับฟังความคิดเห็นผ่านหลายช่องทาง เช่น ตู้ร้องเรียน เฟสบุ๊ก ไลน์ เว็บไซต์ของโรงเรียน.....”

(ครูฝ่ายวิชาการคนที่ 1 กรรมการสถานศึกษาคนที่ 1, 2)

“.....ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ครูผู้สอนทำวิจัยในการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดการสอนและพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน.....”

(ศึกษานิเทศก์คนที่ 1, 2)

ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาที่ต่ำ 2 อันดับ ได้แก่ สถานศึกษาจัดบุคลากรรับผิดชอบงานเพศวิถีศึกษาอย่างเหมาะสมและสถานศึกษากำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานเพศวิถีศึกษาอย่างเป็นระบบ ผลการสนทนากลุ่มนำมาสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล ดังนี้

1. สถานศึกษาวางแผนงานบุคคลเกี่ยวกับบุคลากรรับผิดชอบงานเพศวิถีอย่างเหมาะสม
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานเพศวิถีศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา
3. ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษารับผิดชอบงานจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพและพัฒนาตนเองในเรื่องการใช้สื่อเทคโนโลยี เทคนิควิธีการสอน และการจัดทำแผนการสอน
4. เปิดโอกาสให้ครูมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษา

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลการสนทนากลุ่ม ดังนี้

“.....สถานศึกษาต้องมีครูผู้สอนวิชาสุขพลศึกษาและต้องสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาด้วยตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ 22 ชั่วโมง/ภาคเรียน.....”

(ศึกษานิเทศก์คนที่ 1 ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาคนที่ 1, 3, 4)

“.....สถานศึกษาจะต้องกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาของครู โดยการนิเทศ การให้คำแนะนำ จากผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระ.....”

(ศึกษานิเทศก์คนที่ 1, 2 ครูฝ่ายแนะแนวคนที่ 1)

“.....ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาต้องให้ความสำคัญในการใช้สื่อ ใช้คำพูด การแสดงออกทางพฤติกรรมในการสอน.....”

(ศึกษานิเทศก์คนที่ 1)

“.....เชิญวิทยากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน เช่น โรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ครูแดร์ กรมส่งเสริมสุขภาพ.....”

(ครูฝ่ายแนะแนวคนที่ 1, 2)

ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาที่ต่ำ 2 อันดับ ได้แก่ สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเรื่องเพศวิถีศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา รวมทั้งขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการสนทนากลุ่มนำมาสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป ดังนี้

1. สถานศึกษาจัดทำข้อมูลสารสนเทศเก็บไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบมีการวางแผนการใช้และจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้ง่ายต่อการนำข้อมูลไปใช้

2. สถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาโดยขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

3. สถานศึกษาวางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบมีข้อมูลที่เป็นจริงตามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลการสนทนากลุ่ม ดังนี้

“.....ครู ต้องเก็บข้อมูลของนักเรียนไว้เป็นระบบโดยไม่เปิดเผยให้สาธารณะชนรู้ในทางที่ส่งผลกระทบต่อนักเรียน.....”

(ผู้บริหารคนที่ 1 ครูฝ่ายวิชาการคนที่ 1, 2)

“.....โรงเรียนต้องมีข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลในรวมทั้งปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วย.....”

(กรรมการสถานศึกษาคนที่ 2)

“.....โรงเรียนต้องระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาเพื่อที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน.....”

(ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาคนที่1, 2, 3, 4)

“.....ผอ. ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ต้องช่วยกันระดมทุน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา.....”

(กรรมการสถานศึกษาคนที่ 1, 2)

ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาที่ต่ำ 2 อันดับ ได้แก่ สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาอย่างเหมาะสม และสถานศึกษามีงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ผลการสนทนากลุ่มนำมาสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ดังนี้

1. สถานศึกษามีดำเนินงานใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามบริบท
2. สถานศึกษาบริหารงบประมาณตามที่กำหนดไว้ในแผนและโครงการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาโดยการควบคุมด้านการเงิน
3. สถานศึกษาวางแผนงบประมาณ และการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ร่วมกันและจัดกิจกรรมให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในการทำงาน เช่น กิจกรรมพัฒนาพ่อแม่ผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครองการจัดกิจกรรมอบรมเรื่องเพศศึกษาให้กับผู้เรียน กำหนดเป้าหมายและทิศทางการทำงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา มีการรายงาน ควบคุม ตรวจสอบ

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลการสนทนากลุ่ม ดังนี้

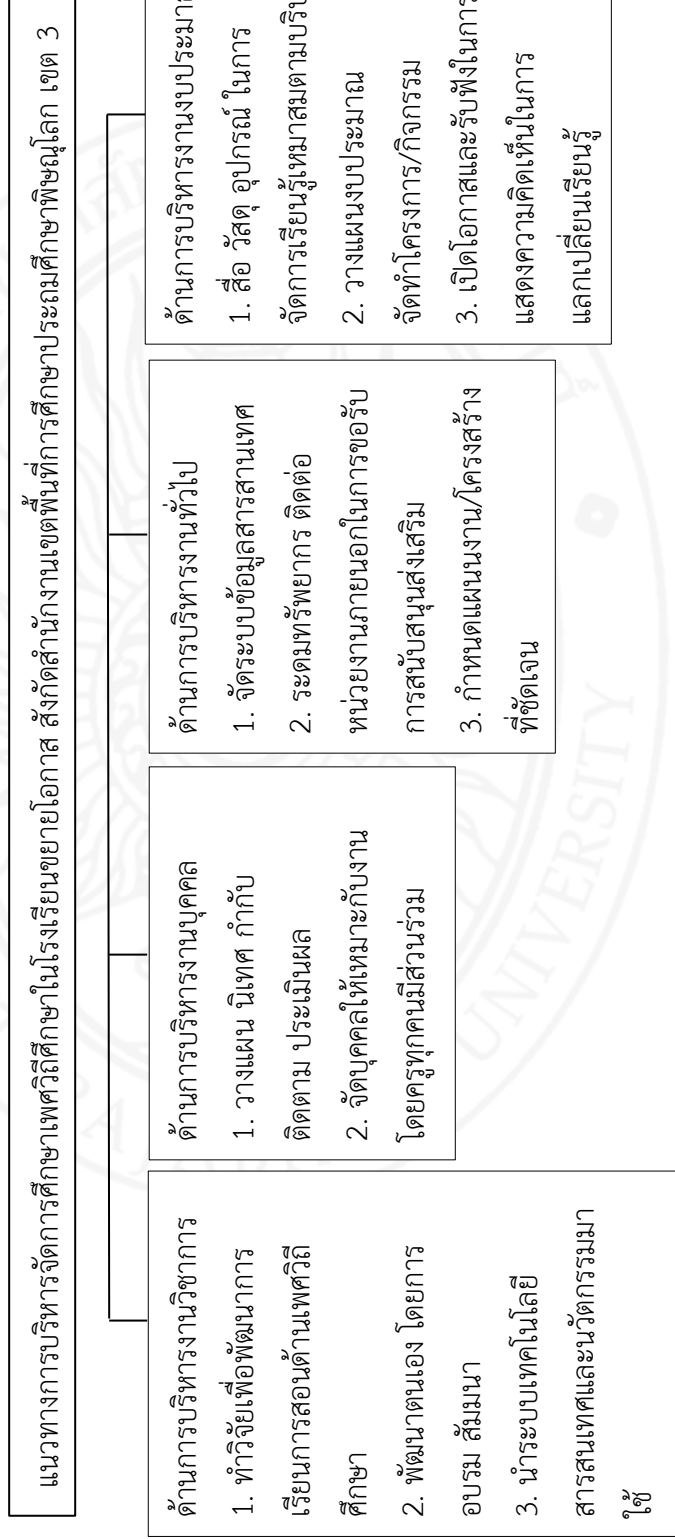
“.....งบจะต้องมีการรายงาน ควบคุม ตรวจสอบ การใช้เงินอย่างเป็นระบบระเบียบและต้องตรวจสอบได้.....”

(ผู้บริหารสถานศึกษาคนที่ 1)

“.....สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการจัดการสอนต้องเหมาะสม.....”

(ครูแนะแนวคนที่ 1 ครูฝ่ายวิชาการคนที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถึศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในตอนที่ 2 และจากการสนทนากลุ่มในตอนที่ 3 สามารถสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถึ
 ศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถึศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

การรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาและการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยายสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในส่วนที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discuss)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ได้ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยการศึกษาใน 4 ด้าน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านสรุปผลได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ตามลำดับได้แก่ 1. สถานศึกษามีการกำกับ ดูแล ติดตามและนิเทศการสอนเพศวิถีศึกษาเพื่อให้ครูได้ประเมิณผลตามสภาพจริง 2. สถานศึกษาส่งเสริมการ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาให้กับบุคคล ครอบครัวองค์กรและหน่วยงานอื่น 3. สถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านเพศวิถีศึกษา

2. ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยมิต่ำค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยมิต่ำค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ตามลำดับ ได้แก่ 1. สถานศึกษาประสานงานกับ เครือข่ายเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการส่งเสริมและจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา 2. สถานศึกษาจัด บุคลากรรับผิดชอบงานเพศวิถีศึกษาอย่างเหมาะสม 3. สถานศึกษากำกับดูแลและติดตามผลการ ปฏิบัติงานเพศวิถีศึกษาอย่างเป็นระบบ

3. ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยมิต่ำค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริม พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีการสอนเพศวิถีศึกษาอย่าง เหมาะสม ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยมิต่ำค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ตามลำดับ ได้แก่ 1. สถานศึกษามีการบริหารจัดการเรื่องเพศวิถีศึกษากับองค์กรเครือข่ายอย่างเหมาะสม 2. สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเรื่องเพศวิถีศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. สถานศึกษา ระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา รวมทั้งขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

4. ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยมิต่ำค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษา จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนและโครงการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยมิต่ำค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ตามลำดับ ได้แก่ 1. สถานศึกษาควบคุมตรวจสอบทางการเงิน และทรัพยากรอย่างเป็นระบบในการจัดการเรียนรู้ เรื่องเพศวิถีศึกษา 2. สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา อย่างเหมาะสม 3. สถานศึกษามีนงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาอย่าง เหมาะสมและเพียงพอ

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลจากการวิเคราะห์การแสดงความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 14 คน ในการสนทนากลุ่มในเนื้อหา 4 ด้าน มาสังเคราะห์เป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สรุปในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ แนวทางการบริหารจัดการ คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา และพัฒนาตนเองในเรื่องเพศวิถีอย่างต่อเนื่อง ให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนและให้ครูจัดทำการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกันในรายวิชาต่าง ๆ ทำวิจัยเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ครูต้องร่วมกันกำหนดเกณฑ์ เป้าหมายในการจัดการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการสร้างภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงข้อจำกัด กฎระเบียบ กฎหมาย สิทธิส่วนบุคคล

2. ด้านการบริหารงานบุคคล แนวทางการบริหารจัดการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ นิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการปฏิบัติงานเพศวิถีศึกษาอย่างเป็นระบบติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา เปิดโอกาสให้ครูมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาต้องรับผิดชอบขอบข่ายงานด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพและพัฒนาตนเองในเรื่องการใช้สื่อเทคโนโลยี เทคนิควิธีการสอน และการจัดทำแผนการสอนให้เหมาะสม

3. ด้านการบริหารงานทั่วไป แนวทางการบริหารจัดการ คือ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบเพื่อให้งานต่อการนำไปใช้ ครูทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการใช้ และจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบมีข้อมูลที่เป็นจริงตามสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาที่ตรวจสอบได้

4. ด้านการบริหารงานงบประมาณ แนวทางการบริหารจัดการ คือ สถานศึกษามีการดำเนินการจัดหา สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ในการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามบริบทสถานศึกษา วางแผนงบประมาณ และการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ร่วมกันและจัดกิจกรรมให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในการทำงาน เช่น กิจกรรมพัฒนาพ่อแม่ ผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมอบรมเรื่องเพศศึกษาให้กับผู้เรียน กำหนดเป้าหมายและทิศทางการทำงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา มีการรายงาน ควบคุม ตรวจสอบ การจัดซื้อสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในแผนและโครงการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาโดยการควบคุมด้านงบประมาณ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า โดยรวมสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้บรรจุเพศศึกษาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ซึ่งได้บรรจุเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในปี พ.ศ. 2547 UNESCO (2014, น.42) การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนจึงมีความสำคัญ โดยเป้าหมายที่สำคัญคือต้องการสร้างอัตลักษณ์นักเรียนให้เข้าใจตัวตนของตน หรือที่เรียกว่าการตระหนักรู้ตนเอง (Self Concept หรือ Self Awareness) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ (ชาญชัย อาจินสมจาร (2545, น.75) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา ว่าเป็นการประกันว่าโรงเรียนได้ดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง นั่นคือ ผู้บริหารจะต้องสามารถใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยทางการบริหาร (Administrative Resources) ที่สำคัญมีอยู่อย่างน้อย 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) และวิธีปฏิบัติงาน (Management) ไม่ว่าจะเป็นอย่างใด ๆ ย่อมมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยนี้เป็นเครื่องมือในการบริหารหรือจัดการซึ่งนิยมเรียกว่าหลัก 4 M's

ด้านการบริหารงานวิชาการ มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านเพศวิถีศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารยังไม่ได้เห็นความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในการเข้ารับการอบรม การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนโดยการทำวิจัยเรื่องเพศวิถีศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศนา สีเงิน (2559, น.65-73) ได้ศึกษาสภาพการ

บริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ กัญจนรัตน์ สิ้นจรรัตน์ (2559, น.18-33) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการ เป็นการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การแนะแนว การนิเทศ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัย สื่อ นวัตกรรม การพัฒนาเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการสร้างเครือข่ายและการบริการวิชาการแก่ชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วจิ ปัญญาใส (2559, น.186-189) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จังหวัดอุดรธานี พบว่า ครู มีการอบรมเตรียมครูผู้สอนเพศศึกษาของโรงเรียนเครือข่าย ผู้บริหารโรงเรียน มีการจัดประชุมชี้แจงและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความสำเร็จต่อผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายทุก ภาคเรียนจึงเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปสู่ผลงานวิชาการ (Knowledge Sharing and Scholarship) นอกจากนี้ ยังพบว่า ครูในโรงเรียนเครือข่ายของโครงการวิจัย ได้เกิดการขยายเครือข่ายการเรียนรู้เพศศึกษาฯ ในลักษณะนี้ออกไปอีกโดยโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้เพศศึกษาประจำตำบลขยายโดยโรงเรียนใกล้เคียงในอัตราส่วนปีละ 1 : 1

ด้านการบริหารงานบุคคล มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารต่ำที่สุด คือ สถานศึกษากำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานเพศวิถีศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเพศวิถี ขาดการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะ ครูผู้สอนขาดมีส่วนร่วม ในการกำกับ ดูแล ผู้บริหารไม่ตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องการนิเทศ การติดตาม ผลการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา ขาดการสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเพศวิถีศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วิภาดา สารรัมย์ (2562, น.96) ได้ศึกษา การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีการจัดการด้านการบริหารงานบุคคลตามของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดกรอบ โครงสร้างการบริหารงานไว้อย่างชัดเจน ความรู้ความเข้าใจในสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหารที่มีความสำคัญของกระบวนการบริหารหรือวิธีการบริหาร

องค์กรโดยทั่วไป เพราะความสำเร็จของงานนั้นขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่จะพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้มีศักยภาพ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษารวมไปถึงการกำหนดกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และเป็นธรรมมีการและเมินผลงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้บุคคลเสนอแนวทางการประเมินการปฏิบัติงาน

ด้านการบริหารงานทั่วไป มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษารวมทั้งไม่มีการขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการประสานเครือข่ายในการระดมทรัพยากรและการขอความร่วมมือจากท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้การช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาสถานศึกษาขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเรื่องเพศวิถีศึกษาอย่างหลากหลายตามความสนใจสถานศึกษาไม่มีการบริหารจัดการเรื่องเพศวิถีศึกษากับองค์กรเครือข่ายอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ นาริรัตน์ รักวิจิตรกุล ชัยยุทธ์ ศิริสุทธิ และโกวิวัฒน์ เทศบุตร (2558, น.54-56) ได้ศึกษาเรื่องการระดมทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการระดมทุนของโรงเรียนประถมศึกษาและประถมศึกษาขยายโอกาสประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในการเชิญชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ภาวะผู้นำของศิษย์เก่าในการระดมทุน ชุมชนและบุคลากรในโรงเรียนมีวัฒนธรรมของการบริจาคเพื่อส่วนรวม การบริหารจัดการเงินบริจาคมีความโปร่งใสและบรรลุวัตถุประสงค์ของการขอรับบริจาค และการแสวงหาแหล่งทุนจากภายนอกชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กัญจน์รัตน์ สินธุ์รัตน์ (2559, น.18-33) กล่าวว่า การบริหารทั่วไป เป็นการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของบุคคลในสถานศึกษาชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมทั้งประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารยังขาดความตระหนักในการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณมาใช้ในการบริหารงานโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา ครูไม่มีการวางแผนงาน จัดทำโครงการ/ กิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ กัญจน์รัตน์ สินธุ์รัตน์ (2559, น.18-33) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณของโรงเรียนมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์และบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการ

จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน ส่งผลให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน โดยมีขอบข่าย/ภารกิจ คือ การวิเคราะห์ความเหมาะสมของการเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีประเด็นนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในเรื่องการวิจัย การใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน เรื่องเพศวิถีศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา สังข์สุวรรณ (2554, น.20) กล่าวว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุดมีสิทธิหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบเขตวัตถุประสงค์ของการ ซึ่งสถานศึกษามีขอบเขตภารกิจในการบริหารและจัดการศึกษา **ต้อง**สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ครูต้องพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงควรส่งเสริมให้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับเรื่องเพศวิถีศึกษาและสร้างเครือข่ายโรงเรียนเพื่อที่จะได้นำข้อมูลเรื่องเพศวิถีศึกษามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในภาคีเครือข่ายขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพโรบูรณ์ จาริต (2553, น.69-76) ได้ศึกษา สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า แนวทางในการพัฒนาที่ส่งเสริมให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คือ การพัฒนาความรู้ ความสามารถ สนับสนุนให้ครูได้ไปเรียนรู้ อบรม สัมมนาให้เหมาะสมกับการพัฒนาตนเองมีการสรุปและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมของสถานศึกษา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามาแสดงความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาโดยมีการจัดเก็บระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ พิณสุตา สิริธรรังคร (2562, น.126) ได้ศึกษาการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา พบว่า รูปแบบ/แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นการดำเนินการให้ได้มาซึ่งทรัพยากรเพื่อการสนับสนุน

การจัดการศึกษา ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน ปัญหา คือ ขาดการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงาน ในการจัดสรรทรัพยากรตามวัตถุประสงค์ของการระดม การติดตามตรวจสอบ และการสรุปและรายงานผลการใช้จ่าย

ด้านการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนโครงการที่กำหนดไว้ให้มีการตรวจสอบควบคุมอย่างเป็นระบบ มีการประชุม วางแผนงาน จัดทำโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับเพศวิถีเพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารงานให้สอดคล้องกับงบประมาณที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติของสภาผู้แทนราษฎร (2559, น.51-63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ปัญหาในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบภายใน มีปัญหาที่สอดคล้องกัน คือ บุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ เจ้าหน้าที่มีภาระงานมาก ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญ แนวทางการพัฒนาการวางแผนงบประมาณควรมีการประชุม สร้างความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นร่วมกันให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกในปัจจุบัน นิเทศติดตาม เพื่อให้ได้ข้อบกพร่องและสิ่งทีอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษา ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนในการเสนอข้อคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา
2. สถานศึกษา ควรขอความร่วมมือ จากชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในโรงเรียน
3. สถานศึกษา ควรจัดการฝึกอบรมให้กับบุคลากร ส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องการปฏิบัติงาน และสร้างความตระหนักในเรื่องการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในโรงเรียนให้มากขึ้น
4. สถานศึกษา ควรวางแผนด้านงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่สามารถตรวจสอบได้พร้อมทั้งมีการรายงานผลหลังจากการดำเนินงาน

5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ทราบแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติUNFPA. (2558). *แนวทางการดำเนินงานเพศวิถีศึกษาโดยกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ : การให้ความสำคัญแก่สิทธิมนุษยชนและเพศภาวะ*. กรุงเทพฯ: กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติสำนักงานประจำประเทศไทย (UNFPA Thailand Country Office).
- กัญจนรัตน์ สีนุรัตน์. (2559). การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จอมพงษ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทวีพรีนท์ (1991) จำกัด.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2545). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพ.
- โชติ บดีรัฐ. (2558). *เทคนิคการบริหาร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพงศ์ รัตนรังษี. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี: ตีรณสาร.
- นัฐวุฒิ สิงห์กุล. (2558). *แนวคิดเรื่องเพศวิถี (Sexuality) ในกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) และการข้ามพรมแดน (Transnational)*, สืบค้น 22 สิงหาคม 2563, จาก <http://nattawutsingh.blogspot.com/2015/02/sexuality-globalization-transnational.html>
- นารีรัตน์ รักวิจิตรกุล ชัยยุทธ์ ศิริสุทธิ และโกวัฒน์ เทศบุตร. (2548). *การระดมทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเยี่ยม สุทธิพงษ์เกียรติ. (2551). *การพัฒนารูปแบบสุขศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : กรณีศึกษาโรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม จังหวัดอ่างทอง*. วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า: จังหวัดเพชรบุรี.
- ปริศนา สีเงิน. (2559). *สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. (2559). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนที่ 30 ง. น. 1 - 9.
- พิณสุดา สิริธรรังศร. (2562). การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา. *สุทธิปริทัศน์*, 33 (106), 2
- เพ็ชชรี อ้นทองทิม. (2561). รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาบูรณาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*.
- ไพโรบูรณ์ จาริต. (2553). *สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี, มิเกลกาไรชาบาล.
- มุกดา ไชยมโน และคณะ. (2561). *การศึกษาเพศวิถีของการตั้งครรภ์วัยรุ่นในโรงเรียน*. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลััยทักษิณ. 18 (1) 65.
- ยูเนสโก (UNESCO). (2552). *แนวทางเชิงวิชาการสากลของเพศศึกษา การใช้ข้อมูลเชิงหลักฐานสำหรับบูรณการเรียน ครู และผู้ให้ความรู้ด้านสุขภาพ เล่มที่ 1 หลักการและเหตุผลของเพศวิถีศึกษา*. กรุงเทพฯ: UNESCO.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2554). *การบริหารสถานศึกษา กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ*.
- วจี ปัญญาใส. (2559). *การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ . ใน ประมวลบทความวิชาการ เพื่อสังคม Socially-engaged Scholarship (น. 186-189). กรุงเทพฯ: พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลััยกับสังคม*.
- วิภาดา สารัมย์. (2562). *การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตอุตสาหกรรมศิลป์, มหาวิทยาลััยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2559). *แนวคิดและความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการ. ใน 50 แนวคิด ตัวชี้วัด ตัวแบบ ของการบริหารจัดการและการบริหารจัดการที่ยั่งยืน (เล่มที่ 1, น.2-3) กรุงเทพฯ: โฟร์เพช*.
- วีรภัทร ภัทรกุล และประวิทย์ ประมาน. (2552). *รายงานการวิจัยเรื่องการจัดการความรู้เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมเลียงทางเพศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลััยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต3. (2563). *สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3. สืบค้น 24 กันยายน 2563, จาก*

<https://www.phitsanulok3.go.th>

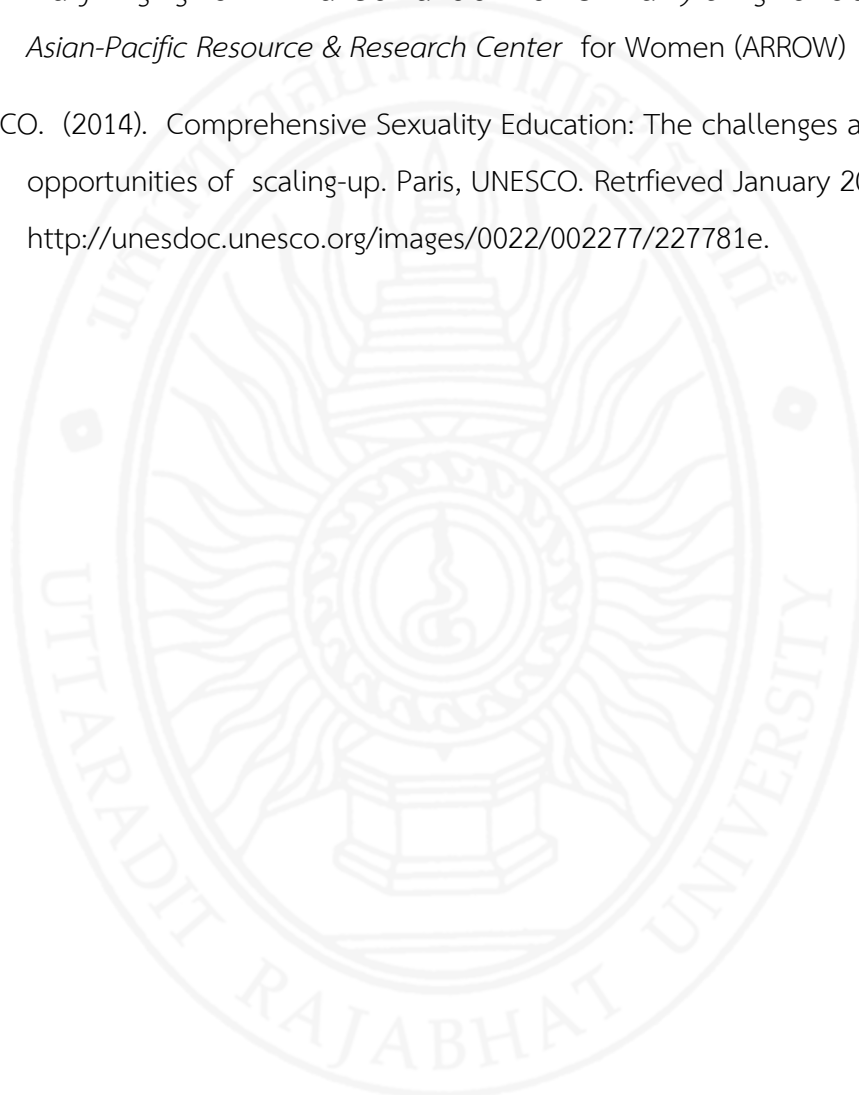
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *การพัฒนาเพศศึกษาในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนาเพศศึกษาในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สุชาติ ทวีสิทธิ์. (2550). *ผู้หญิงผู้ชายและเพศวิถี : เพศภาวะศึกษาในงานมนุษยวิทยา*. มนุษย์วิทยา อุษาคเนย์ และชาร์ลส์ คายส์ 19 (1), 312-347.
- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช. (2551). *กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).
- องค์การแพธ (PATH). (2550). *โครงการก้าวอย่างย่อเข้าใจ คู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษา สำหรับเยาวชนช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3)*. กรุงเทพฯ: บริษัทเออร์เจนท์ แทค.
- อัจฉรา สังข์สุวรรณ. (2554). *การบริหารงานบุคคล*. 11 ตุลาคม 2563, จาก <http://www.krucenter.net/UserFiles/File/new/n386.pdf>
- Dale, Ernest. (1978). *Management : Theory and Practice*. (4th ed). Tokyo: International Student Edition McGraw-Hill Kogakusha, Ltd.
- Dejon, W. L. (1978). *Principles of Management: Text & Cases*. Menlo Park, California: the Benjamin/Cummings Publishing Company, Inc.
- Jackson. D.L. (2001). *An examination of the relationship between perceived belonging in adolescent female high - risk sexual behavior*. Retrieved January 29, 2019, from <http://thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>
- Lou J. H. and Chen S.H. (2009). *Relationships among sexual knowledge, sexual attitudes and safe sex behaviour among adolescents: A structural equation model*. *International Journal of Nursing Studies*(46), 1595-1603.
- McFarland , D. (1974). *Management: Principles and Practice*. New York : Macmillan.
- O' Neill, A. E. (2005). *Parent Perceptions about the Sexuality Education of their Children* *Masters Abstract International*, 43 (6).
- Phupong. (2005). *Adolescent pregnancy*. In V. Phupong (Ed.), *Reproductive health in extreme ages: How to approach*. Bangkok: Royal Thai College of Obstetricians

and Gynecologist.

Terry, G. R. (1968). *Principles of Management Illinois : Richard D. Irwin.*

Thaweessit & Boonmongkon. (2012). *Pushing the boundaries: The challenge of sexuality education in Thailand. In Thanenthiran S, editor. Reclaiming & redefining rights. Thematic studies series1: Sexuality & Rights Asia. Malaysia: Asian-Pacific Resource & Research Center for Women (ARROW) (in Thai).*

UNESCO. (2014). *Comprehensive Sexuality Education: The challenges and opportunities of scaling-up.* Paris, UNESCO. Retrieved January 20, 2019, from <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002277/227781e>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
2. อาจารย์ ดร. สุรเชษฐ์ บุญรักษ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
3. อาจารย์ ดร. ชลายุทธ์ ทรัพย์เมือง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ภาคผนวก ข
สำเนาหนังสือราชการ

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๔๗๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ พิญาพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์.

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๔๗๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.สุรเชษฐ์ บุญรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ ฮว ๐๖๑๔.๑๐/ว๔๗๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.ชลายุทธ์ ครุฑเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ศน.บุศรินทร์ ใจวังโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วจี ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ศน.ขวัญชนก บุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ผอ.รุ่งรัตน์ จันทะคุณ โรงเรียนวัดห้วยเยียง

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดห้วยเยียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ผอ.นรินทร์ ด่วงแดง โรงเรียนวัดวังจี้งาม

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นายวรุฒ เจริญสุข โรงเรียนวัดหนองมะคัง

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดห้วยเชียง อำเภอพรมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นายบุญยืน เกิดทวี โรงเรียนทับยายเชียงวิทยา

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการ การศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วจี ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักใน การควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคล ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใน วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง อำเภอ พรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นายสมศักดิ์ เอี่ยมกลิ่น โรงเรียนประชาอุปถัมภ์

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดห้วยยางเชิง อำเภोधงเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นายเรวัตน์ จันทร์ทงษ์ โรงเรียนวัดโบสถ์ศึกษา

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วจิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดห้วยเชียง อำเภอพรมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นางสาวพัชรินทร์ กองจิว โรงเรียนวัดหนองมะคัง

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการ
การศึกษาพิเศษไว้ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักใน
การควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคล
ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็น
อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใน
วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง อำเภอ
พรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นางจันทรา สังข์ขันธ์ โรงเรียนวัดทับยายเชียง

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อวิถีโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นางสาวพริษา ทราชน้อย โรงเรียนห้วยเขยงวิทยา

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดห้วยเขยง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นางทัศนวรรณ มณีกุล โรงเรียนวัดหนองมะคัง

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นายประทุม มินทะนา

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดห้วยเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๐/ว๐๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นายสมศักดิ์ สอนเชียง

ด้วย นางสาวชนิษฐา ทาแฝง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓" ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ณ หอประชุมโรงเรียนวัดทับยายเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๓ ต่อ ๓๖๔๙

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง ๐ ๘๗๘๒ ๔๕๑๕ ๙

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

คำชี้แจง แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการเพศวิถีศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ระดับน้อยที่สุด

ในการตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบตามสภาพความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอเป็นภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือโรงเรียนของท่านแต่อย่างใดจึงใคร่ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อคำถามเพื่อที่จะได้ข้อมูลครบทุกด้าน สามารถนำไปวิเคราะห์ให้ตรงตามสภาพจริงมากที่สุดอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณที่ท่านตอบแบบสอบถามเป็นอย่างยิ่ง

นางสาวชนิษฐา ทาแฝง
นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ใน () ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. อายุ
 - () 20-30 ปี
 - () 31-40 ปี
 - () 41-50 ปี
 - () 51-60 ปี
 - () 60 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ
 - () ผู้บริหารสถานศึกษา
 - () ครูฝ่ายวิชาการ
 - () ครูแนะแนว
 - () ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา
4. การศึกษา
 - () ปริญญาตรี
 - () ปริญญาโท
 - () ปริญญาเอก
 - () อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อและพิจารณาทำเครื่องหมาย / ใน () ที่ตรงกับสภาพจริง
และสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว 1. ด้านการบริหารงานวิชาการ
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล 4. ด้านการบริหารงานทั่วไป โดย
กำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษา ระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารงานวิชาการ						
1	สถานศึกษาพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนการสอนพิเศษที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ					
2	สถานศึกษามีการกำกับ ดูแล ติดตามและนิเทศ การสอนพิเศษเพื่อให้ครูได้ประเมินผล ตามสภาพจริง					
3	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านพิเศษศึกษา					
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีอย่างหลากหลาย					
5	สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงาน อื่นในการส่งเสริมความรู้ด้าน พิเศษศึกษา					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
6	สถานศึกษาสร้างเครือข่ายร่วมมือเพื่อพัฒนากับหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษา					
7	สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษาให้กับบุคคล ครอบครัว องค์กรและหน่วยงานอื่น					
ด้านการบริหารงานงบประมาณ						
8	สถานศึกษามีงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
9	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนและโครงการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษา					
10	สถานศึกษาควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพยากรอย่างเป็นระบบในการจัดการเรียนรู้เรื่องพิเศษศึกษา					
11	สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษาอย่างเหมาะสม					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
12	สถานศึกษาจัดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษา					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
13	สถานศึกษากำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานเพศวิถีศึกษาอย่างเป็นระบบ					
14	สถานศึกษาให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและวิธีสอนตามความเหมาะสม					
15	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
16	สถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศมาตัดสินใจในการจัดการเรียนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน					
17	สถานศึกษาประสานงานกับเครือข่ายเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการส่งเสริมและจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา					
18	สถานศึกษาจัดให้ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษามีส่วนร่วม กำกับ ดูแล และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้					
19	สถานศึกษาจัดบุคลากรรับผิดชอบงานเพศวิถีศึกษาอย่างเหมาะสม					
ด้านการบริหารงานทั่วไป						
20	สถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเรื่องเพศวิถีศึกษาให้ทันสมัยมีคุณภาพและมีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
21	สถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยี					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
22	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเรื่องพิเศษศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
23	สถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษา รวมทั้งขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
24	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเรื่องพิเศษศึกษาอย่างหลากหลายตามความสนใจ					
25	สถานศึกษามีการบริหารจัดการเรื่องพิเศษศึกษากับองค์กรเครือข่ายอย่างเหมาะสม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

แนวคำถามเพื่อการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของแนวคำถามเพื่อการสนทนากลุ่ม
 - 1.1 ทราบเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. แนวคำถามเพื่อการสนทนากลุ่ม มีดังนี้
 - 2.1 แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
 - 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 2 โรงเรียน รวม 2 คน
 - 3.2 ศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่นิเทศ แนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดความรู้ ความตระหนัก และมีทักษะในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 2 คน
 - 3.3 ครูฝ่ายวิชาการ ซึ่งเป็นครูมีหน้าที่ในการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 2 คน
 - 3.4 ครูแนะแนว ซึ่งเป็นครูที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องเพศวิถีศึกษา จำนวน 2 คน
 - 3.5 ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา ซึ่งเป็นครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 4 คน
 - 3.6 กรรมการสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมดำเนินการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 2 คน
4. นิยามศัพท์เฉพาะ
 - 4.1 การบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การบริหารโรงเรียนโดยความร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ ทศนคติ

ค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านวิธีการของการจัดองค์การ สั่งการ การอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การกำหนดแนวปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้คือให้นักเรียนเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุข

2. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์การ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การสรรหา การพัฒนา การบูรณาการ และการประเมินบุคลากร

3. ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การกำหนดแผนการใช้จ่ายเงินหรือประมาณการ รายรับ-รายจ่าย มีระยะเวลาที่กำหนดที่แน่นอน โดยแสดงกิจกรรมหรือโครงการที่จะปฏิบัติ ซึ่งแผนนี้จะรวมถึงการกะประมาณ บริการ กิจกรรม/โครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากร ที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผน

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ เพศวิถีศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส

แนวทางการบริหารจัดการเพศวิถีศึกษา หมายถึง วิธีการหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเพศวิถีศึกษาภายในสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นเป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนเพศศึกษาในแต่ละระดับโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป

โรงเรียนขยายโอกาส หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย อำเภอพรหมพิราม และอำเภอวัดโบสถ์ ที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือโรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4.4 โรงเรียนขยายโอกาส หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย อำเภอพรหมพิราม และอำเภอวัดโบสถ์ ที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือโรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาพิเศษศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

1.1 สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษาให้กับบุคคล ครอบครัวองค์กรและหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

1.สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านพิเศษศึกษาหรือไม่ อย่างไร

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

2.1 สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษาอย่างเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2.2 สถานศึกษามีงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

3.1 สถานศึกษาจัดบุคลากรรับผิดชอบงานพิเศษศึกษาอย่างเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

3.2 สถานศึกษากำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานพิเศษศึกษาอย่างเป็นระบบเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

4.1 สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเรื่องพิเศษศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

4.2 สถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้พิเศษศึกษา รวมทั้งขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก ง
ภาพกิจกรรมการสนทนากลุ่ม

ภาพที่ 2 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

ภาพที่ 3 การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวชนิษฐา ทาแฝง
วัน เดือน ปี เกิด	3 สิงหาคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	146/2 หมู่ 3 ตำบลเด่นเหล็ก อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี 53110

